

ERDÉLYI LAP

non" irók és hírlapírók köre
Eszterházy u. Tp. Budapest

Főszerkesztő:
DR. PAÁL ÁRFÁD

KERESZTÉNY MAGYAR POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 200, egy hóra 70 l. Magyarországon: Egész évre 50 P. félévre 25 P. negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Főmunkatárs:
DR. GYÁRFÁS ELEMER

A francia külügyminiszter Németországba látogat

A berlini francia nagykövet előkészítő utja Párizsban. Elmarad a lengyelországi látogatás

Berlinből jelentik: Politikai körökben hétfőn elterjedt a hír, hogy *Barthou* francia külügyminiszter Varsóból jövet Berlinbe is el látogat.

Francois Poncet berlini francia nagykövet hétfőn Párizsba utazott. Az újságírók előtt kijelentette, hogy a leszerelési tárgyalások újraindítása alkalmával személyesen kívánja átvenni a tájékoztatásokat és utasításokat, amelyek alapján majd Hitler kancellárnak is felvilágosításokat adhat.

Politikai körökben *Francois Poncet* párizsi útján összefüggésbe hozzák azzal a hírrel is, hogy *Barthou* állítólag Berlinbe utazik. Párizsban csak annyiban cáfolják a külügyminiszter berlini utjáról szóló híreket, hogy azt mondják: Berlinből nem érkezett hivatalos meghívás. A diplomáciai élet szokása szerint azonban egy kormány csak akkor küld formaszertint meghívást egy másik kormány képviselőjének, ha biztos a meghívás elfogadásáról. Már most a benyomások tudomása szerint éppen arról van szó, hogy *Francois Poncet* felhatalmazást kap ilyen biztató közlésnek a Berlinben való átadására. A biztató közlés az, hogy *Barthou* nem fog kitérni a Hitler-kormány meghívására.

Azok, akik a *Barthou* berlini látogatásáról

szóló híreket terjesztették, hivatkoznak Hitlernek egyik legutóbbi nyilatkozatára, amit egy amerikai újságíróknak adott. Ebben kijelentette, hogy a megegyezés felé legjobb utnak tartja a felelős államférfiakkal való közvetlen, barátságos eszmecsere. Innen következtetnek arra, hogy *Barthou* meghívást lát Hitler említett nyilatkozatában.

Mit mondanak a németek a várható francia látogatásról.

Berlinből jelentik: Német politikai körök felfogása az, hogy a berlini kormány tagjai szívesen látnák *Barthou* látogatását, bár rámutatnak arra, hogy a francia és német államférfiak kölcsönös látogatásai eddig nem vezettek eredményre. Így: annak idején *Brüning* és *Curtius* párizsi, valamint *Laval* és *Briand* berlini látogatása semmit sem eredményezett.

Barthou elkerüli Varsót.

Prágából jelentik: Cseh politikai körökben kedden délelőtt elterjedt a hír, hogy *Barthou* nem utazik Varsóba. A francia külügyminiszter április 24-én érkezik Prágába, ahol négy napot tölt. 28-án pedig visszatér Párizsba, anélkül, hogy bármely más európai fővárosba ellátogatna.

Az angol alsóház a német hadügyi költségvetést kifogásolja

Érdeklődés a magyar-osztrák-olasz együttműködés iránt. Az angol kormány tiltakozása a német kormányhoz

Londonból jelentik: Az alsóház hétfői ülésén egy képviselő kérdést intézett *Sir John Simon* külügyminiszterhez, hogy vajjon módjában áll-e nyilatkozni a római olasz-osztrák-magyar jegyzőkönyvről, illetve közölheti-e, hogy mennyire érinti a jegyzőkönyv Anglia politikai érdekeit a Duna völgyében.

Simon külügyminiszter úgy válaszolt, hogy a jegyzőkönyv határozatai ismeretesek. Gazdasági vonatkozásban új tárgyalásokról intézkedik s amíg ezek be nem fejeződnek, nem nyilatkozhat.

Egy másik képviselő azt a kérdést intézte a külügyminiszterhez, hogy a német katonai költségvetés tulságos emelkedése nem áll-e ellentétben a versaillesi szerződéssel? Ha igen, úgy mit szándékszik tenni az angol kormány azzal szemben.

Simon kijelentette, hogy megkéri a berlini angol nagykövetet, érdeklődiék e tárgyban a

német birodalmi kormánytól. Ha megkapja a szükséges felvilágosítást, közölni fogja azt az alsóházzal.

Londonból jelentik: A *Press Association* közli, hogy az angol kormány a német hadügyi költségvetés ügyében kérdést intéz a német kormányhoz. A német hadügyi költségvetés ugyanis — az angol kormány véleménye szerint — súlyosan sérti a fegyverkezés határozományait és Anglia, mint a nagyhatalmak s a szövetséges államok képviselője, intéz kérdést ebben az ügyben a német kormányhoz.

A király Sinaiba utazott. Bucuresti. Saját tud. Az uralkodó szombat éjjel *Mihály* nagyvadjával és a kormány tagjaival együtt résztvett a patriarchai templomban a feltámadási ünnepségeken, majd éjjel három órakor Sinaiba utazott.

Az idő sürget

Irta: Sulyok István dr.

Nemrégiben még nagy divat volt gazdasági szervezkedést sürgetni s ezt a feladatot nagyhangon számokérni azoktól, akiknek a gazdasági élet irányítására semmiféle közvetlen és gyakorlati befolyásuk nincsen.

Ez a felelőtlen és céltalan láрма ujabban szinte teljesen elült.

Mintha az egész csak addig tartott volna, amíg a komoly és közhasznú gazdasági szervezkedés a körülmények és akadályok miatt amúgy is kilátástalan volt; — a gazdasági szervezkedésnek, nagy altruista banknak s hasonlóknak demagóg követelése, ellenben kibűnő eszköznek mutatkozott a nemzeti szervezetek tekintélyének aláásására.

S azonnal elhallgatott, mihelyt a viszonyok olyképpen kezdtek alakulni, hogy az átfogó és közcélu gazdasági szervezkedésnek utjából az érdek-szövevények akadályait a válság elfújta s a megmaradt erők egységes összefogása a legidősebb realitássá lett.

Ennek a realitásnak valóban komoly időszertüségére ma különösen két körülmény figyelmeztet nagy nyomatékkal.

Az egyik az adósságrendezés révbejutása. Bár sokan vannak, akik ezt a törvényt sem tartják véglegesnek s ezt a nézetet tolmácsolta a kamarában *Willer József*, a magyar álláspont hivatalos képviselője is, mindazonáltal úgy látszik, hogy ez a törvény széleskörű s maradandó elrendezéseknek lesz az alapja.

A másik, hogy az adósságrendezéssel szoros összefüggésben áll a hitelélet jogi kereteinek gyökeres átszervezése. A régóta kísértő banktörvény tervezetét már közzétették. Ennek a törvényjavaslatnak a legfőbb célzata az, hogy a kisbankok keletkezését és működését lehetlenné igyekszik tenni s ennek érdekében a meglévő pénzüzetek fuzióját nagyban megkönnyíti.

Ugyanakkor pedig a hírek szerint más tervezetek is készülnek, amelyek a hitelszövetkezetek fejlődését igyekeznek általában előmozdítani. (Hogy ezek a tervezetek mennyire vannak tekintettel a kisebbségi, különösképpen pedig a magyar hitelszövetkezetek önálló fejlődésére, az persze más kérdés).

Ezek a körülmények együttvéve igen érdekessé és időszerűvé teszik azt az álláspontot, amelyet a tavalyi magyarpárti nagygyűlés a hitelszervezet kérdésében elfoglalt.

Dr. Oberding József Györgynek, a jeles fiatal közgazdásznak kiegészítő javaslatára az a nézet alakult ki, hogy a sok kisebb-nagyobb magyar bank fuziója révén egyetlen tőkeerős központi bankot kell megteremteni, a mezőgazdasági hitelszükséglet ellátására pedig ki kell építeni a hitelszövetkezetek hálózatát.

Ha megfigyeljük a szászok pénzügyi organizációját — fejtegette a közgazdasági szakosztály ülésén *Oberding*, — ott is ezt a rendszert találjuk. A Nagyszabeni Általános Takarékpénztár, mint a szászok központi nemzeti bankja, közvetlen kapcsolatban áll a nemzetközi pénzüccal. A nagyobb városokban felállított fiókjai útján ellátja a szász ipar és ke-

Már csak 6 napig lehet jelentkezni az »ERDÉLYI LAPOK« tíznapos olaszországi és római társasutazására.

reskedelem hitelszükségletét, míg a szász mezőgazdák hitelszükségletét a hitelszövetkezetek elégítik ki, amelyek központjuk révén ugyan-csak a Nagyszabeni Takarékpénztár támogatását élvezik.

A szászok azonban ennyivel ma már nem is elégszenek meg. Komoly munka folyik közöttük olyan irányban, hogy a szász hitelszervezet régi, teljesen *altruista* szerkezetét újra megteremtse. Ebben a munkában pedig mindenki egy véleményen van: az Einheitspartitól a nemzeti szocialistákig.

Ha jól szembenéznünk az erdélyi törzsmagyarság valódi gazdasági helyzetével és társadalmi felkészültségével, be kell látnunk, hogy ezeket, vagy más eféle megoldásokat a mi életkörülményeink között még sokkal több és életbevágóbb ok sürgeti, mint a szászok annyival rendezettebb és tisztább, s éppen ezért sokkal egyszerűbb helyzetében.

A hitelszervezetnek megfelelően irányítható s az erdélyi magyar közérdek szempontjai szerint hajlítható megoldása állandó és szilárd alapjává válhatik annak a céltudatos „gazdasági szervezkedésnek”, amelyről annyi hiabavaló szó esett már.

Az adatokat, amelyre fennebb hivatkoztunk, „Gazdasági Sérelmek és Kívánságaink” megvédik kötetéből idéztük.

Ezeket a köteteket gúnyos éllel úgy szokás aposztrófálni, mint a szép tervek és jó szándékok koporsóit.

Eljő azonban az idő, amikor a magyar nép ezeknek a nemzeti törekvéseknek örökös elvetelését az erdélyi magyar gazdasági nedvek igazi s tényleges sáfárjaitól fogja számonkérni. Azoktól, akik minden nemzetgazdasági célkitűzéstől és törekvéstől idegenül távollátják magukat, a sajtójuk útján azonban a tömegeket állandóan azok ellen uszítják, akik minden közvetlen gazdasági befolyás híjján mást, mint gondolatokat és szép terveket nem adhatnak.

HAMIS HIUSÁGOK NÉLKÜL. Ilyen cím alatt az „Erdélyi Lapok” vasárnapi számában vezércikk jelent meg nevem aláírásával. Kéziratomban azonban lényegesen más volt, mint a nyomdatechnikaiilag közölt szöveg. Ennélfogva a nyomtatott szöveg szerzőségét nem vállalom, s a szerzői tulajdonjog és a névhez való jog alapján nevem aláírását az említett vezércikk-től visszavonom. *Dr. Pál Árpád.*

Ejszaka a Canale Grande-n

Irta: Sziklay Györgyike.

Venecia, április 4.

A tenger fehér lótszát mikor először csókolta meg a telehold ezüst sugara, felpattantak szirmai és hosszan nyújtózkodott a kelyhében alvó tündérhercegnő. Azután felugrott a virág közepén és serény munkához látott. Gyöngyházzsínű csipkét verve feldíszítette a szirmokat. Mire a hold sápadt arcát végigsimította volna a harmatos hajnalbitor, készen állott a mű.

Igy született meg Venecia. A csipkepalotákkal díszített utcaszirmok között kecsesen siklik tova a gondola, amely fekete színével még az utolsó dogét, az elvesztett függetlenséget gyászolja. Hosszú, keskeny teste alig érinti a tenger felszínét. Csak amikor motoroscsónak rohan el mellette, csobban alatta nagyokat a víz.

Néhol egy-egy lámpa ég, de a hold jobban világít. Mór, gót és reneszánsz-paloták hosszú sorának világító fehér márvány oszlopaira és az időtől megsötétedett vonalaira úgy esnek sugarai, hogy minden hófehér selyemnek lát-szik, amely gyöngyházzsínű csipkebetéteivel lágyan omlik bele a tenger sötétkékjébe,

Egy kódex van: az Evangélium

A napokban volt Prohászka Ottokár püspök, a nagy magyar apostol halálának évfordulója. Ebből az alkalomból egy szemtanú a Korunk Szavá-ban az alábbi megrázó leírást adja a nagy püspök utolsó prédikációjáról, amely egyuttal hatyudala is volt.

Az akarat — mondotta — a jó Isten adománya s ezzel győznünk kell a rossz felett. Az akarat mindenek-felett érték. „Das grosse Wollen” mondja a filozófus, ebből folyik a „Grosse Sollen”, helyt kell állni a végsőkig és kitartani azon a helyen, ahová minket a Gondviselés állított. Nem szabad engedni, hogy a test gyöngesége erőt vegyen a lelken. A mai világ ezer kísértése, cinizmusa örli, rombolja a modern ember ellentállását. A mostani kor emberénél sokszor hiányzik a „la fonction du réel”, a nagy realitások számbavétele, nem akar szolgálni az Istennek, „non serviam”. Beszélte a családai élet zűlléséről. Lierzenmayer festőművész példáját hozva fel, hogy a boldogsághoz nem elég a szépség, fiatalág, hanem megértés, szeretet, tisztelet kell. Oroszlán az oroszlánok között semmi, ember az oroszlánok között az valami, jónak lenni a jók között nem nagy dolog, gonoszok közt jónak lenni: az a nagy dolog. A mai idők olyanok, mintha valaki arra tökélné el magát, hogy a Lánchíd tartóvasait reszelje át. — sok a rozsdá, de mégis ki kell tartani, mert nemcsak rozsdá van a világon, hanem vas is, akaratunk acélgerendái, amelyeknek kell, hogy biztosan járjunk...

S ekkor megállt egy pillanatra, megtörölte ajkát zsebkezdőjével s folytatta. De hogyan? Az eddig száraz, erőteljes hang rekedtté vált, a balkar szokott gesztusa elmaradt s mi csak másnap tudtuk meg a fájdalmas valót, hogy ekkor érte az agyvérzés. Eddig nem lehetett észrevenni semmit, csak fáradtságot, az meg természetes volt. Ötödik hete beszélt mindennap! Azután beszélt tovább a bűnbánat szentségéről. Ő ezek a szavak már heroiikus küzdelemben születtek, a nagy lélek, fegyelmzett agy vaslogikája még termelte a nagy gondolatokat, de a test már alig tudta közvetíteni. Mind több és több lett a szünet, törölgette már nemcsak ajkát, hanem verejtékező homlokát, félelem dobogtatta meg szívünkét oh Istenem mi lehet itt, ez a hang, ez a rekedt, színtelen fakó hang nem Prohászka harangzúgása, mi van a balkezével, miért lóg le élet-telenül a szószéken kívül, jaj, mennyit köhé-csel, ő is érzi, hogy hangja fátyolos, ki akarja

köhécselni, egy pap siet végig a templomon, a hallgatók összenéznek, sugják a szemek, de a Püspök megint tovább beszél, a hang azonban nem változik. De miért nem fordul felénk is, miért csak az oltár, a tabernáculum felé beszél? Végre! Az a pap, aki az előbb kisetett, egy pohár vizet visz fel, Prohászka kiiszza. A pap térdénél maradt, kéri: Kegyelmes uram jöj-jön le, rosszul van. „Nem fiam, nincs semmi baj, csak a lábamat nem érzem” feleli s máris beszél tovább. A köhögés meg-megrázza egész testét, mind nagyobb és nagyobb izgalom vesz erőt az egész hallgatóságon, a Püspök kétszer is rá akar állni ballábjára, megtántorodik, jobb kezével megkapaszkodik a szószék támlájába s mereven lelógó balkeze tartja meg a folyton törpülő, összeroppanó testét. Amint jobbkeze-vel elereszti a szószék támláját, hogy zsebkezdőjéért nyuljon, újra megtántorodik, köhög, emberfeletti lelki ereje, lángoló szelleme küzd az agyát előntő vérrel, mint az újkor vértanúja, Krisztus hős katonája s tovább beszél az Evangéliumról. „Önök, fiatal hallgatóim nem csinálhatok új kódexeket, kegyetek nem kódifikátorok, egy kódex van csupán: az Evangélium. Ezt Krisztus mondja — és nem kritizálhatom őt. En talán kioltanám a poklot...” Ujabb szünet, kínos küszködés a kaszással, lent már szongnak, orvost, hallatszik innen is, onnan is, de a Püspök végignéz rajtunk, mintha mondaná: „Orvost? nekem, hisz nincs semmi bajom! Nem látjátok, hogy az Atyával beszélgetek, ne zavarjátok.” De nyílik a szószék ajtaja, egy férfi és az előbbi pap: Némethy Ernő dr, majd Répás József mentek fel s le akarják vinni a magát hőiesen tartó apostolt. De nem megy, hangosan ismétli: nem, nem, jobbkeze-vel el akarja tolni magától őket, megmerevedett balját úgy kell lefejteti a szószékről, majd: Ime az Isten báránya, ki elveszed... befejezem... suttogja... Fiam, mondja el a litániát... rebegi ajka a pap felé s újra felénk fordul, kiegyenesedik, újra a régi szép, a hatalmas Prohászka. Utoljára néz ránk, oh míg élek, el nem felejttem azt a fáradt, jószágos, meleg szeretettel sugárzó tekintetet, utoljára adja ránk apostoli áldását, közben ajka elhalóan rebegi: Megáldalak titeket. Az egész templom mint egy ember roskad kétféltre s Némethy dr síró hangon belekezd a Miatyánkba... Az orvos átöleli Prohászka s úgy viszi le az akkor már szinte élettelen testet diadal-mas harcainak színteréről.

ahonnan visszatükrözve az égbolt csillagmiliárdjai festenek rá csillogó mintákat.

Egyik sarok második emeletén virágoktól elborított Mária-képet világít meg halvány fényvel egy zöld lámpa. A világos virágok is átveszik a zöld színt és titokzatosan ölelik körül Mária kék palástját. Tovább siklik a gondola. Vaporettek (kis gőzhajók) sietnek egyik állomástól a másikig. Venecia vizi vilamosok.

A Palazzo Mocenigo, amely három egybefolyó épület, középső csücsüves ablakai alatt alkotta 1818-ban lord Byron halhatatlan költeményeit.

A XIV. század pompázó stíljében, de keskenyen szorúl össze a Contarini-Fasan palota, ahol Desdemona ábrándozott Othellóról, a veneciai köztársaság híres hadvezérééről, a mór származású veneciai patriciusról.

A paloták előtt vastag gondola-tartó oszlopok. Némelyik tetején Venecia jelképe, az arany szárnyas oroszlán, másikon régi nemesi cimere, vagy csak egy aranyozott gömb. A kapukhoz vezető lépcsők közül kettőt-hármat sikos moharuhába öltöztetett az idő és ennek a sötét palástnak szélét csókolgatja lágyan a tenger.

Az Accademia di belle arti (Szépművészeti

akadémia) bejárata fölött Minerva, a tudomány istenasszonya hajtja oroszlánjait. Előtte való nap voltak a választások, ahol a Duce által meghatározott listára si (igen), vagy no (nem) szavaztak. Vezérükbe vetett fanatikus bizalmuk nyoma még látható az Accademia falán, ahova hatalmas, vastag betűkkel írták fel háromszor: Si, si, si. Mire megszáradtak ezek a betűk, már tizmillió felüli igen szavazattal pecsételte meg az olasz nép, utolsó választott parlamentjét.

A muranoi mozaikgyár házának egész homlokzata mozaikkép, amelynek tiszta arany a háttere.

Magas íveléssel emeli magához a két partot a Rialto hídja. Nappal üzletek ragyogó kirakatai teszik csillogóbbá, most lehúzott redőnyök szürkélnek egyformaságukban.

Áttört mintájú ablakdíszítések fehérlelenek ki a téglavörös palotákból és teljessé teszik művészi vonalukat. Angyalfejekkel végződő lépcsők visznek az isteni sugallatra alkotott, hatalmas méretű Santa Maria della Salute templomhoz. Csodálatraméltó megalkotásával fenn hirdeti az Ur dicsőségét.

Mielőtt a kanyargó Canale Grande kiszélesedne, keskeny utcatorkolatnál szálltam ki a gondolából. Zeg-zugos utcák adják meg a „szá-

A koronatanácson az uralkodó tüntető kifejezést adott a kormány iránti bizalmának

Hivatalos cáfolat a külföldön elterjedt válsághirekről. — A nagyhét befejező napján az emberek szenvedésének kívánta a király

(Bucuresti.) A román sajtóiroda határozott cáfolatot adott ki a Tatarescu-kormány válságáról külföldön elterjedt hírek ellen. A cáfolat kiemeli, hogy a kormány a parlament és a király együttes bizalmára támaszkodva folytatja programja megvalósítását.

(Bucuresti.) Amint legutóbb jelentettük, szombaton délután koronatanács volt a királyi palotában. Ez alkalommal Tatarescu miniszterelnök előterjesztette az adósságrendezésre vonatkozó új törvény szövegét, s kérte a királyt a szentesítésre. Az uralkodó erre a következő beszéddel írta alá a törvényszöveget:

— Boldog vagyok, hogy ünnepélyesen aláírhatom azt a törvényt, amely hivatva van arra, hogy véget vessen annak a vitának és nézeteltérésnek, amely az adósok és hitelezők között fennáll és amely vitából oly sok kára származott ennek az országnak. Az a mód, amellyel az ország lakosságának lelkiismeretes rétege fogadja ezt a törvényt, biztosítéka annak, hogy ez a törvény a legjobb eredményeket fogja hozni, amelyekre az egész ország népe már régóta vár. Ennek a törvénynek kibékítő ereje van, a legmagasabbfokú megelégedést kelti az ország lakosságában, anélkül, hogy egyes társadalmi rétegeket tönkre tenne. Olyan törvény ez, amelyet az egész ország társadalma és közvéleménye vár, hogy újra egészségessé tegye a termelő rétegek egymásközötti viszonyát. Hiszem, hogy ezt a törvényt a jelenlegi kormány megfelelően is fogja alkalmazni. Ez a törvény az első élő mű, amelyet önök alkottak.

— Az önök kormányzásának első napjaiban mondtam felejtethetetlen vezérüknek, Duca úrnak, hogy egy kormányzást nemcsak aszerint kell megítélni, hogy milyen törvényeket hoz, hanem ama működése szerint is, ahogy a törvényt alkalmazza és végrehajtja. Ez a pozitív mű, amelyet ma befejeztünk, alkalmas arra, hogy megerősítse bennem a bizalmat, amit önökbe helyeztem. Önökbe, akik hivatva vannak ezt a törvényt alkalmazni.

— A mai nap ünnepnap és én szeretném, ha ez a nap, amely befejezi a nagyhétet, igen sok ember számára befejezné a szenvedéseket is és új bizalmat keltene a munkához, amit állítva kell elvégezni, hogy sikerüljön a

mű, amelyet önöknek kell befejezni.

A törvény szövege a *Monitorul Oficial* külön kiadásában szombaton megjelent. A hivatalos lap említett száma közli az államvédelmi törvényt is.

Titulescu külügyminiszter Belgrádban és Genfben.

(Bucuresti.) *Titulescu* külügyminiszter *Savel Radulescu* külügyi alminiszterrel együtt vasárnap este elutazott a fővárosból. Utjának célja: Genf és Párizs, de Belgrádban megszakította azt, hogy *Jefticsel* tanácskozzék. *Titulescu* Belgrádban hétfőn délután *Jeftics* kül-

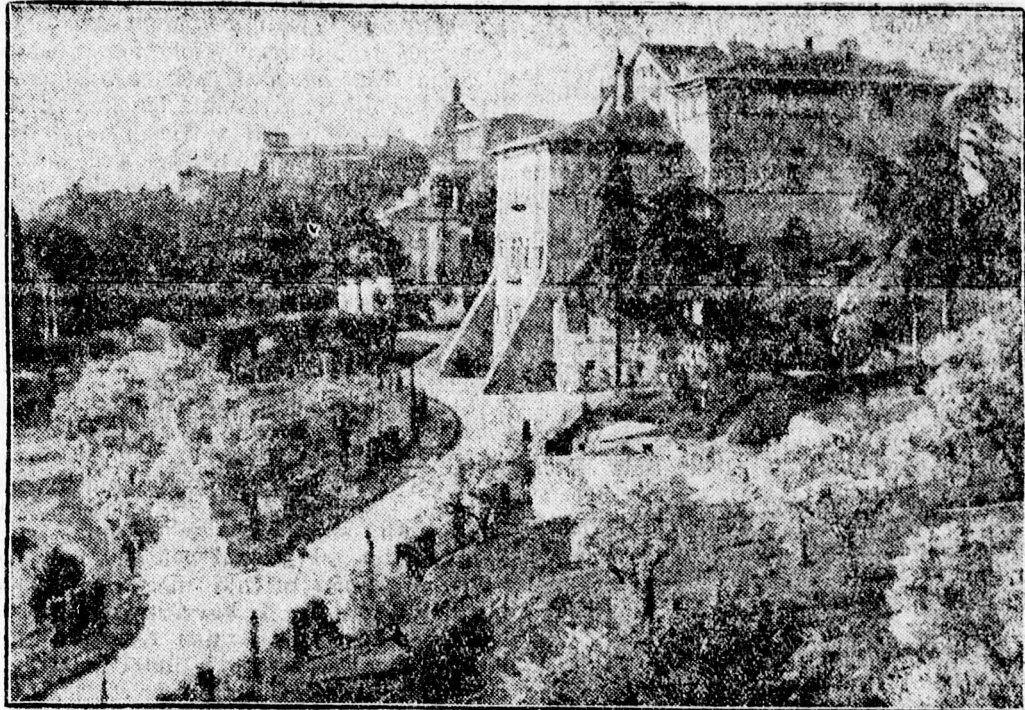
Ezek a gyermekek veszélyben vannak

nedves idő; nátházidő! És gyermekek ép fertőzésekre különösen hajlamosak! Tehát idejében óvniuk kell az érzékeny légzőszerveket Panflavin-pasztilákkal való alapos fertőtlenítéssel.

Panflavin-pasztilák

ügyminiszter fogadta az állomáson, majd mindketten a román követségre hajtottak, ahol a két külügyminiszter három óra hosszat tanácskoztak. Egyebek között megbeszéléseket folytattak a legközelebbi kisantant-konferencia előkészítésére vonatkozólag, ami Bucurestiben május hónapban lesz.

Hétfőn este bankett volt a belgrádi román követségen *Titulescu* tiszteletére.

A pápa nyaralóhelye.

1870 óta egyetlen pápa sem hagyta el az Örök Város területét. XI. Pius lesz az első, aki májusban kilép Róma falai közül, hogy a ráncokvetkező nyarat az Albani-tó mentén fekvő Castel Gandolfóban töltsé. Képünk a pápa villáját s tágas kertjét ábrázolja Castel Gandolfóban.

razföldi" Velence bájos költészetét. Némelyik ház udvara olyan, mint a régi római átrium. A nyitott tetőt oszlopcsarnok veszi körül és minden oszlopot életnagyságúnál nagyobb szoboralak díszít. Az udvar folyosóra nyílik, amely már a laguna felett átvezető kecses ívelésű kis hidban végződik. A folyosó alacsony és rézsosak az ablakai. Szinte maga előtt látja az ember a reneszánsz pompás ruhájú úrnőt, ahogyan álmodozik ennél az ablaknál. Most két macska ül a rács előtt. Egyik tér közepén gyalulatlan deszkaállványokat világítanak meg fehér fényvel az erős viilanykörtek. Nagy betűk hirdetik: 6 kötet könyv 5 lira. Egyes példány ára 50 centesimo. Szinte lázasan kapkodják a könyveket és pillanatok alatt ürülnek ki az állványok. Vannak műremek, ponyvaregények. Költemények, szindarabok. Modern írók, klasszikusok. Kinek mi tetszik. Az embergyűrűben, amely körülveszi, sűrűn sötétlenek a matröz egyenruhák.

A térről keskeny laguna utca szögellik a Canale Grandeba. Halkan csobog a tenger. Lenn, egészen a távolban, mint apró szentjánosbogár fénylik egy gondola lámpása. A hullámok néha erősebben, néha alig hallhatóan hozzák el a gondolás dalát. Mintha világhírű tenorista énekelné ezt a velencei szerenád, olyan édes és csengő, a hangja, amely végig

kísér az utcán keresztül a szökőkutakkal, szobrokkal díszített téren.

A másik sikátoron egymás mellett szoronganak a fényesen kivilágított üzletek. Csodálatos filigrán munkák. Tányérok, szobadíszek aranyból és ezüstből. Olyanok, mintha a legfinomabb pókhálóból szőtték volna őket. Apró kis gondolák, gyűrűk, karkötők. Nyitva van mindegyik üzlet, míg vevő akad és a kereskedő a boltajtóból szívélyes mosollyal hív minden arramenőt befelé.

Bőrárúk. Hatalmas vaddisznó-bőröndök, legujabb formájú zip-zárral. Könyvkereskedések. Dante Divina Commediájának harmadik kiadása. Két-háromszázéves Vergiliusok. Anatómiai atlaszok az orvostudomány gyermekkarából. És tele van az üzlet vásárlókkal.

A sötét utcából egyszerre szélesedik ki és ragyog elő Velence szíve, a *Szent Márk-tér*, Napoleon szerint Európa szaionja.

Egy pillanatra megáll az ember lélegzete és nem tud tovább menni. Rajta a doge-palota. Belül az udvarán holdsugár vet sárgás félhomályt a reneszánsz kutra és körben a szobrokra. Penn az emeleten egymás mellett áll homályos titokzatossággal Velence dogéinak mellszobra. Több, mint százhuszan uralkodtak. Csak egy dogénak nem állítottak szobrot:

Falieri Marinonak, a velencei köztársaság áru-lójának, akit 1354-ben az emeletre vezető lépcsőn lefejeztek. Kivégzéséhez szolgáló hosszú kardot ma is a palota fegyvertárában őrzik a török fegyverzsákmányok és páncélok között. A rozsdafoltok rajta; még Falieri Marino vércseppjei. Kívül, a palota világos pompájában, zárkóztottan sötétek az ablakok. Sejtelmesen vezet át a tenger felett a Söhajok Hídja a szemben lévő börtönökbe, ahonnan az ólomkamrák világtalan szeméi bámulnak az éjszakába. A palota előtt magas oszlopon büszkén tekint szerte a világba az arany szárnyas orosz-lán. A Canale Grande itt már kiszélesedik és nem messze a parttól gőzhajók, hadihajók vesztegelnek. Majdnem a láthatáron fény-lámpasor világítja a Lidót.

A Szent Márk-templom előtt téglavörös színével kiválva magasba nyúlik a Campanile, mintha alkotójának a csillagos éjszakába sóhajtott imádsága lenne.

Az óratoronyban ütésre emeli a két érc-óriás-apród kalapácsát. Lassan mozdul hátra testük és bűgő zengéssel ér kalapácsuk az érc-haranghoz.

Bam!... Bam!... Bam!...

Három óra. Az apródok újra mozdulatlan-ságba merevednek. És lassan, lassan egyre világosabb lesz az ég kékje Velence fölött.

Gyönyörűen sikerült a Katolikus Legényegylet színelőadással egybekötött táncmulatsága

A Központi Katolikus Legényegylet vasárnap este színelőadással és Vojnár Kálmán 25 éves műkedvelőszíni jubileumával egybekötött husvéti táncmulatságot rendezett. Az egyesület kitűnő műkedvelőgárdája ez alkalommal Mellau István pápai kamarás, esperesplébános és Losonczy Gábor ötfelvonásos bibliai zenésdrámáját, a „Jairus leánya”-t adta elő a Kat. Kör nagytermét megtöltő nagy és lelkes, minden sikerült jelenetet megtapsoló, s a jubileumot kitüntetően ünneplő közönség előtt. Az ünnepeket Vojnár Kálmán elnöke üdvözölte meleg szavakkal és babékoszorút nyújtott át neki. Vojnár meghatódottan köszönte meg az üdvözlést. Oswald Pál, a legényegylet igazgatója felolvasta a függöny előtt az egyik szerzőnek, Mellau Istvánnak Vojnárhoz intézett üdvözlő levelét, valamint a feketeerdői üvegyar alkalmazottainak hasonló tartalmu sürgönyét, akik között hosszú ideig dolgozott Vojnár, mint műkedvelőszíniész. A darab előadása jól sikerült. A dráma főhőse Vojnár (Jairus) mindvégig megtudta tartani magát abban a nehéz szerepben, amelyben mindig a tragikum határán járt, anélkül, hogy egy pillanatra is lecsúszott volna róla. Amelyik műkedvelőszíniész ezt úgy megtudja oldani, mint Vojnár, megérdemli azt a nagy tapsot, amit ő is nyíltzinen kapott. Hasonlóan nyíltzini tapsot kapott nem egyszer Nosz Andor a templomszolgálat humoros figurájának bármely színpadon helytálló megrajzolásával és a temperamentumos, a színpadon tökéletesen otthonosan mozgó, színpadra teremt Kuszenda Mária, akinek humora sok derűt keltett. Lakatos Sándor zsidópapja elsőrendű, mint minden alakítása, de külön kell megemlékezni P. Kudar Ilonáról és Hartauer Terézről, Szilágyi Sándorról, akik hangsúlyozott, értelmes beszédükkel és Vargha Jolika és Tóth Duci kifogástalan játékáról, valamint Vojnár Duci, Gyagyovszky Gizi, Rátz János, Tóth Ducika, Schlenger Lajos, Tarsoly Ferenc, Wilhelm Gyula, Tarsoly István, Duka József, Karácsonyi Nusi, Zrínyi Ilonka, Fehérvári Juci, Hajdu Inci, Tem Magda, Malozsák János, ifj. Vojnár Kálmán, Tarsoly Pista, Szilágyi Elemér, Bartha Sándor valamennyien dicséretet érdemlően álltak meg helyüket s nekik, valamint Losonczy Gábor rendezésének köszönhető, hogy a nehéz levegőjű dráma mindvégig lekötötte a közönség figyelmét. Julier Cuni és társnőinek klasszikus görög táncárszámába menő élmény volt. Különösen meglepő az a játékos könnyedség, amellyel ez a feltűnően szép művészlányka a legnehezebb táncmozdulatokat megoldotta. Sikerében méltán osztozott tanárnője, Hegyessiné Borsi Manyi is.

Reggelig tartó tánc fejezte be a mulatságot, amely minden tekintetben odasorakozott a legényegylet kitűnően sikerült estélyei közé.

Elmaradt az NSE közgyűlése. Vasárnap délelőttre az NSE elnöksége közgyűlést hívott össze, amelyen elhunyt elnökét Keszthelyi Zoltán ny. főjegyzőt akarták ünnepélyes keretek között elmenteni. A közgyűlés azonban technikai akadályok miatt elmaradt.

Nagy küzdelmet hozott Oradea és Timisoara közötti boxverseny. Hétfőn este folyt le Oradeán az izgalmas ökölvívó találkozó a timisoarai Ilsa és CFR, valamint az oradeai Box-club és CFR versenyzői között. Eredmények: Quinter (Ilsa)—Magyar (Box-club) döntetlen; György (Box-club) pontozással győz Lepedatu (Ilsa) ellen; Demendi (CFR Oradea) győz Romanovszki (Ilsa) felett; Petrovski (Ilsa)—Pál (Box-club) megérdemelten győz a timisoarai; Renty (CFR Timisoara)—Stolmár (CFR Oradea), pontozással győz Renty. A nehézsúlyban Brücher (Ilsa) és Török (Box-club) állt szemben egymással. A harmadik menetben Török kiütötte Brüchert, de Dörfler a timisoaraiak vezetője, szabálytalan ütést reklamált és Brüchert jelentették ki győztesnek.

A salontai magyar ifjuság szervezkedő közgyűlése. A biharmegyei Magyar Párt vezetősége hosszabb előkészítés után megtartotta Salontán az Ifjusági Szakosztály alakuló közgyűlését nagy érdeklődés mellett. Már hetek óta lázasan folyt a szervezkedés. Bagosi Sándor ügyvezető alelnök vezetése alatt. A közgyűlés nagy lelkesedéssel mondta ki az Ifjusági Szakosztály megalakulását és egyhangúlag választotta meg a következő tisztikart: Elnök: Kiss Lajos református tanító, ügyvezető elnök: Ujhelyi László, titkár: Löwy Jenő, jegyző Nagy Gyula, pénztárnok: Serester Lajos, könyvtáros: Koós Ferenc. Szakcsoporti elnökök lettek: Kulturális szakcsoport: Csatári József, gazdasági szakcsoport: Sipos Sándor, társadalmi szakcsoport Vargha György, szervezési szakcsoport Sipos Sándor, Magyar Ház szakcsoport Vargha Ferenc. Az új tisztikar nevében frappáns beszédben Ujhelyi László mondott köszönetet a megnyilvánult bizalomért és ígerte meg a salontai magyar ifjuság becsületes és odaadó munkásságát. Az új tisztikart Arvai Árpád főtitkár köszöntötte a Magyar Párt és az erdélyi magyar ifjuság nevében, míg a közgyűlést Bagosi Sándor salontai ügyvezető alelnök nyitotta meg és zárta be szívből jövő szavakkal.

A Kereskedelmi Csarnok felvilágosításai az üzletberek meghosszabbítására és a konverziós törvényre. A Kereskedelmi Csarnok közli, hogy a hivatalos lapban megjelent az üzletberek meghosszabbításáról szóló törvény és a konverziós törvény, amelynek rendelkezéseiről a Csarnok titkári hivatala a tagoknak felvilágosítással szolgál. Közli a Csarnok, hogy a jelzőlog teherrel bíró kereskedők érdekében a többi kereskedelmi érdekképviselettel együtt közös aciót indít. Ehhez szükséges az, hogy az e tekintetben érdekelt háztulajdonos kereskedők a vonatkozó adatokat szolgáltatassák be, amiért is a Csarnok felkéri az érdekelteket, hogy lépjenek érintkezésbe a titkári hivattal.

Uj telefon tulajdonosok. A Román Telefonszolgálat most közzétette, hogy 1933 augusztus 1-től december 31-ig a következők vezették be a telefont (a név és lakás utáni szám a telefon száma). Beck László, mag. de faină și cereală Piața Mihail Viteazul 11, 755. Biri Alexandru, Str. Babeș 1, 880. Blau Ieremie Văduva, Piața M. Viteazul 11-a, 870. Blum Iosif, Birou de Agentura Str. Aurel Lazar 13, 499. Bock Alfréd dr. avocat, Str. Saguna 6, 345. Ciurdariu Augustin dr. notar pub. Parcul Traian 1, 389. Clubul Cuib, Str. Pictor Grigorescu 10, 818. Depozitul Creditul Minier S. A. R. Calea Victoriei 163-a, 258. Desptarea Bihorului Ziar, Str. Iosif Vulcan 4, 327. Fratii Lefkovits, mag. de coloniale, Piața Mihail Viteazul 6, 236. Fried Ioan, Str. Paul Chinez 12, 822. Glücksman Iosif Văduva, Str. Aurel Vlaicu 1, 924. Heller Ladislau, Str. Astra 12, 543. Hotel Park, Waislovich, Bulevardul Regele Ferdinand 5, 629. Inspect. Technic Cadastral, Bul. Regele Carol II. 4, 733. Karl Ludovic dr. avocat, Piața Regina Maria 1, 1-a. Király Andrei dr. avocat, Bul. Regele Carol II. 6, 304. Klein Ernest dr. medic, specialist, Istermist, Röntgen, Str. Saguna 5, 787. Láng Iosif dr. avocat, Str. Avram Iancu 6, 107. Löble H. S. A. Fabr. de Spirit, Calea Victoriei 7, 407. Löble Ladislau, Calea Victoriei 6, 408. Markovits Samuil, Str. Alexandri 27, 530. Megyeri Francisc, Str. Vilson 4, 416. Nagy Paul, Str. Flueraș 3, 459. Németi Alexandru, Calea Victoriei 1, 369. Pollák Andrei, Str. Aurel Lazar 13, 312. Popescu Gheorghe Ceica, Str. Delavrancea 16, 750. Post Semi-Public in Parfumeria Gyarmati, Bul. Regele Ferdinand 3. 635. Post Semi-Public in Drogueria, Pap Carol Bul. Regele Ferdinand 11. 636. Révész Paul Str. Moldova 3, 72. Romcolind S. A. Sucursala Oradea, Piața Mihail Viteazul 10, 660. Schustek Adolf, Dir. Sc. Sup. de Com, Str. Paul Chinez 8, 104. Schuster Ludovic, colonel, Consul german, Str. Nicolae Iorga 1, 135. Silberman Iosif, Calea Victoriei 9, 833. Szilágyi Adolf profesor, Str. Delavrancea 17, 680. Tipografia Scrisul Romanesc Pasagiul Vulturul Negru, 301. Unirea S. A. de Petrol, Str. 20 Aprilie 37, 445. Végh Iuliu, Str. Crinului 5-a, 108. Victoria, Moara Sistemăică, Str. Vilson fără număr, 951. Vilkesz Armin, cerealist, Strada Rimanóczy 7, 321. Weinberger Ladislau, Str. I. C. Bratianu 1-a, 702. Wilf Osias, Str. Hașdeu 2. 919.

* **Elhújasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél,** oxaluria és phosphaturia képződésénél, húgysavas sók lerakódásánál a természetes „Ferenc József” keserűvíz javítja a gyomor és a belek működését s tartósan előmozdítja az emésztést. Több jeles orvos, az anyagcserebajok célszerűbb gyógymódja után kutatva, már a múlt században megállapította, hogy a **Ferenc József** vizkúrával nagyon szép eredményt lehet elérni.

SZÍNHÁZ

Bál a Savoyban

— Nagyszerű operett-bemutató Oradeán —

Ábrahám Pál könnyedén áradó, lírai színes, hangulatos muzsikájával már világsikerrel járt a „Bál a Savoy”-ban című ugynevezett nagy operett, amelyet nálunk vasárnap mutatott be Parlagi Lajos színtársulata. Az átlag operettek megszokott, unalmas és gyakran izléstelen szövegénél, jóval frissebb, ötletesebb és fordulatosabb librettója is, amely egy játékos, derűs kedvvel szőtt bál bonyodalomban kulminál s a félreértések kimagyarázása után, boldogító happy-enddel fejeződik be.

Erényi Böske játssza a főszerepet akit minden alaklommal öröm a színpadon látni; most is kifogástalan izlés és elegancia jellemzi játékát, minden jelenete illuziótöltet, első felvonásbeli sanzonszerű éneke pedig művészi tökéletes.

FILMPALACE

Szerda, esütörtök

Ofensége az elárusító

Főszerepben: Liane Haid, Willy Forst.

Péntektől:

1. **Pinty és Ponty szárazdadák**, 6 felv., vigj.
2. **Alarcos bíró**, nagy kalandorfilm.

tes. Kellemes meglepetése az előadásnak Somlay Julia, Somlay Artur tehetséges leánya, különösen pompás szteppjével, nagyszerű táncával, mindig finoman mértékű és stílust, színvonalat jelent a színpadon. A közönség nyíltzini tapsokkal, melegen ünnepte. Jól sikerült Vass Piri elkalandozása is az operett „egzotikus” világába és spanyol táncával nagy sikere van. (Partnere a kitűnő és jömegjelenésű Sommosy Harry.) S ha már a táncoknál tartunk: az előadásnak valósággal eseménye a fiatal és nagyon szép Örömy Babi szédtőn ügyes, merész és egészen világvárosi stílust jelentő akrobatikus tánc, aki pompás izekben, vakmerő lendülettel repül és száll a levegőben, mint egy könnyű rózsaszín fátyol.

Mészáros Béla, továbbá az elragadóan kedves és jókedvű Tompa Béla, csattanó humorával és biztos, fölényes játékával Tompa Pufi él, mulat és mulattatja a színpadon három felvonáson keresztül a közönséget. Külön kell még megemlékezni a szimpatikus — s mint díszlettervező is ügyes és ötletes — Rajnay Sándorról, akinek vigjátékbeli alakítása sokkal több és sokkal kedvezőbb a megszokott operettfiguráknál. Réthely Ödön, Ditróy Béla, a bájos Fényes Aliz, Antal és Dancsó egészítik ki kifogástalan játékkal az együttest.

A zenekart Stephanides József dirigálja biztos hozzáértéssel és lendülettel.

A rendezés illuziótöltet, az ujonnan készített díszletek hangulatosak, színesek (viszont az első kép izléstelen giccs s ezt másképp is meg lehet oldani!) Az operett öt görlje vidám és mosolygós virágcsokor s mindent egybevetve az előadás jóval többet nyújt vidéki színvonalnál. Csak a statisztéria súlyos problémáját kellene még valahogy megoldani...!

Az előadásnak nagy sikere van és zsufolt házak tapsolják a színészeket. (By.)

Heti műsor:

ORADEA:

Szerda: **Bál a Savoyban.**

Csütörtök délután 4 órakor: Nyitott oblak — Este: **Ember tragédiája.**

Az angolok jó formulát találtak a franciák biztonsági követelményére

Több kilátás a leszerelési értekezlet előtt. Szovjet-Oroszország az értekezleten lehozza a Népszövetségbe való belépését.

Londonból jelentik: Eden lord, főpecsétőr hétfőn elindult Genfbe, a leszerelési értekezletre. Utját félbeszakítja Párizsban, ahol megbeszélést folytat az angol nagykövettel.

Hír szerint az angol kormány új tervet dolgozott ki a francia biztonsági igények kielégítésére. Ez új terv szerint Anglia hozzájárulna egy olyan egyezményhez, amely kimondaná, hogy a leszerelési egyezményt megsértő fél ellen teljes gazdasági bojkottot fogantatosítanak. Párizsi körökben kijelentették, hogy Franciaország ezt a tervet szívesen fogadja.

A Reuter-iroda genfi levelezője szerint a leszerelési tanácskozások során Litvinov orosz külügyi népbiztos szöbhözta a szovjet szövetségi tagságát is.

Szovjetoroszországnak a Népszövetségbe való felvétele azonban két komoly akadályba ütközik: 1. A szovjet-kormány olyan feltételekhez ragaszkodik, amelyeket bizonyos országok nehezen fogadhatnak el. 2. Svájc, ahol a Népszövetség székhelye van, nem ismerte el a szovjetet, mert a moszkvai svájci konzulátus kifosztása és az ottani ügyvivő meggyilkolása folytán felmerült konfliktus elsimítása érdekében a szovjetkormány még semmit sem tett.

Kedvezően haladnak az osztrák-magyar-olasz gazdasági tárgyalások

Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse római külön tudósítója jelenti, hogy az olasz-magyar-osztrák tárgyalások nagyon kedvezően haladnak, hogy lassanként kialakulnak a három ország gazdasági megállapodásának alapvető vonalai.

Olaszország április 11-ére a trieszti szabad kikötőzóna létesítésében érdekelt testületeket és szervezeteket konferenciára hívta Rómába, hogy közvetlen kapcsolatot teremtsen az érdekelt körök és a magyar-osztrák delegáció között.

Csehszlovákia aktív együttműködésének kilátásait ezidőszertint kedvezően ítélik meg.

Jól értesült olasz körökben meglepéssel emlékeznek meg a tárgyalások gyors menetéről és konkrét eredményéről.

Politikai bosszú áldozata lett egy volt osztrák szociáldemokrata vezér

Bécsből jelentik: Hétfőn a felosztatott szociáldemokrata Védőszövetség négy embere autóval megjelent Körbel volt védőszövetségi vezér lakásán és valami ürüggyel magukkal hívták. A városon kívül aztán megállott az autó, nekiestek a volt védőszövetségi vezérnek és összeverték. Körbelre később akadtak rá, aléltan, vértócsában feküdt. Kórházba szállították, de súlyos belső sérüléseibe néhány óra alatt belehalt. Az ismeretlen tettesek bosszúból verték agyon a volt védőszövetségi vezetőt, mert a februári forradalom idején, a csatlározások alkalmával ő volt az első, aki a XVI. kerületben kitzte a fehér lobogót az általa védett házra.

A KRESIVAL

árát leszállították **15%-al**

A közismert Kresival köhögés elleni szirup árát — amelynek kitűnő és gyors hatását köhögés és hörgőhurut ellen általánosan elismerik — olyan nagy mértékben leszállították, hogy most már mindenki használhatja. Kellemes íze és enyhe hatása különösen alkalmassá teszi a Kresivalt gyermekek számára.

Merényletet követtek el a bécs-párisi gyorsvonat ellen

— Ugyanazon helyen három éven belül ez a harmadik merénylet —

Bécsből jelentik: A Bécs—Salzburg—München—Passau—Frankfurt am Main—Paris—Amsterdam között közlekedő gyorsvonat, amely hétfőn este indult el Bécsből éjjel körül. Linztől néhány kilométernyire kisiklott. A mozdony, a szolgálati kocs és a két postakocsi felborult. Az utánuk következő hálókocsi és a két párizsi közvetlen kocs szintén kiugrott a sínről. A fűtő szörnnyethalt, 9 utas és 6 postaalkalmazott súlyosan megsebesült.

A szerencsétlenséget merénylet okozta. A merényletet úgy követték el, hogy egy 9 méter hosszú sínvasat keresztülfektettek a vágányon. A gyorsvonat mozdonya az akadály következtében kisiklott és magával rántva több kocsit, lezuhant a magas töltésről.

A sebesülteket a linzi kórházba szállították. Hatnak az állapota súlyos. A mozdonyvezető a halállal vívódik.

Miután ugyanezen a helyen 1932-ben és 1933-ban is történt merénylet, valószínűnek tartják, hogy az azóta kiszabadult akkori tettesek követték el az újabb merényletet.

A linzi kórházban ápolott sebesültek egyike, egy postaalkalmazott, kedd reggelre meghalt.

Korpás a feje? Kopaszodik? Hull a haja?

használjon Floreal hajszeszt!

1 üveg ára 60 le.

Vezérképviselő: DROGERIA „CENTRALA, Oradea. Telefon 6-56.

A liberálizmus a mi jötevőnk?

Igen tisztelt Főszerkesztő úr!

Csak most kaptam kézhez a Szabadság című lap április 4-iki számát, amely hat hasábos „Megjegyzések”-re méltatta az Erdélyi Lapok hűvöi mellékletében megjelent szerény írásomat. Jóllehet az Erdélyi Lapok általánosságban már választottak ezekre a „Megjegyzések”-re, legyen szabad nekem mégis nem a magam, hanem a felfogásom védelmében egy pár ellenmegjegyzést tennem. Megnyugtatom Főszerkesztő urat, hogy nem fogom a „Megjegyzések” íróját „szoros objectivitás” jegyében a személyeskedésnek arra a területére követni, amelyen ő ügylátszik otthon van, amely azonban az én józansággal ellenkezik.

Mindenek előtt tisztázzuk a vita anyagát. Mert az előttem ismeretlen cikkirő úgy összekeverte a fogalmakat, hogy alig ismeri ki magát köztük az ember.

Elsősorban is: sem hűsvétkor, sem most nem foglalkozom a liberálizmussal azzal a fajtájával, amelyet „szalon- vagy köntös-liberálizmussal” lehetne nevezni. Ez a XIX. század végi keresztény „szép-lelkűek” volt divatos szellemi diszruhája. De nem sokat ártott.

Írásomban az igazi liberálizmus három, egy tőről fakadt ősalakjával foglalkoztam: 1. a liberálizmussal magával (ennek gazdasági és politikai megnyilatkozásai), 2. a liberálizmussal szellem-erkölcsi kifejezőjével: a szabadkőművességgel (mint a szabad gondolkodás végső kivirágzásával), 3. a kettő fattyú gyermekével: a marxista szocializmussal s ennek legromlóbb alakjával: a bolsevizmussal.

Nem hiszem, hogy az ismeretlen cikkirő tagadni merné ennek a három hydrafejnek egy törzsből fakadását, bár külsőleg egymást marni, egymás ellen acsarkodni látszanak. Ime, röviden összefoglalva a fejlődés menete:

Kezdetben volt a liberálizmus, mint gazdasági és politikai jelszó. A gazdasági liberálizmus korlátlan szabadversenyelmélete a gyakorlatban megszülte a kapitalizmust (és nem fordítva, mint ahogy az ismeretlen cikkirő hiszi). A kapitalizmus tulkapásai váltották ki természetes ellenhatásként a munkásság szervezkedését a szociáldemokrata szakszervezetekben. A marxista szocializmus végső célja pedig úgy, ahogy azt Marx, Lassale és Engels irataiban olvassuk, a kommunizmus. A bolsevizmus a kommunizmusnak csak egy megnyilatkozási formája. Én, amikor a liberálizmusról, mint az egyház ellenségéről beszéltem, a liberálizmust teljes történelmi kifejtésében: tehát mind a három formájában tartottam szem előtt. A szocialisták, kommunisták és bolsevisták vallás- és egyház-ellenességét az ismeretlen cikkirő se meri kétségbe vonni. Legalább ebben tehát igazam volt.

Még jobban kitűnik a liberálizmus ősatyásága az említett leszármazottakra nézve, ha a liberálizmus szellemi örökösöként a szabadkőművességet vizsgáljuk. A voltairi „szabadgondolkodás” egyformán jellemzője mind a háromnak. Különösen vallás-erkölcsi tekintetben. A szabadgondolkodás pedig kezdettől-kezdve az egyház hitelteli és erkölcsi parancsbeli nyugtétól való mentességét jelenteti és akart is jelenteni.

Hogy a liberálizmus maga mennyire ellensége volt az egyháznak arra nézve elég a liberálizmus két szellemi ősatyjára: Rousseau-ra és Voltaire-ra hivatkozni. Rousseau kifejezetten és határozottan tiltja, hogy valakit 18 éves koráig vallásos életre neveljenek. Bölcseleti műveiben minden tételes vallást elvet. Az embernek Istenhez való viszonyát a kedély és hangulat világába utalja. Hát lehet-e erről a tanításról azt mondani, hogy ez az egyház támasza volt? Voltaire „Dictionnaire Philosophique” című gyűjteményes munkájában azt tartja, hogy minden vallás kába szemfényvesztés „az erkölcs a gyönyör és élvezet kultusza”. Töle származik a hírhedt volt mondas: „Erasez l'infame!” Taposástok el a gyalázatost! (a Katolikus Egyházat).

Ha a liberálizmus ősatyjai, a szabadgondolkodás első apostolai — akik egyúttal a szabadkőművesség első atyamesterei is — így gondolkodtak, lehet-e józan ésszel azt állítani, hogy utódaik, akik mindenben híven követték őket, más szemmel nézték volna, vagy néznék az egyházat és azt a tanítást, amit az egyház hirdet?

A liberálizmus szellem-erkölcsi kifejezője a szabadkőművesség. Szükséges-e ennek évtizedekig tartó romboló s egyháztipró aknamunkáját országról-országra menve külön kimutatni? Annnyira közismert történelmi tény ez ma már — főleg mióta a kiborított páholyok titkos iratai napfényre kerültek — hogy csak szellemi Don Quichotok harcolhatnak ellene. Álljon itt csak két idézet: a Moniteur (franciaországi hívtalos lapjuk) írja 1848. március 7-én: „Negyven ezer szabadkőműves testvér kéri és követeli ötszáz páholy nevében a dicső és magaslatos forradalmi munka méltó befejezését: az egyház erejének és hatalmának végleges letörését”. A másik idézet a Matin egyik 1893. szeptemberi számából való: „A szabadkőművesség ma már mindenható ebben az országban. Céljait minden vonalon sikerült megvalósítani, ami éppen nem lekicsinyelhető, ha meggondoljuk, hogy Franciaországot még nem is igen rége az egyház „legidősebb leányának”, legfőbb támaszának nevezte a világ”. A szabadkőművesség mai ténykedéseit tekintve pedig csak a legutóbbi mexikói és spanyolországi templom-rombolásokra, szerzetes-házak feldulására, stb. kell rámutatnunk,

amelyeknek értelmi szerzői köztudomás szerinti mindenütt a szabadkőműves páholyok emberei voltak.

Hamis beállítás a „Megjegyzések” írójának részéről az is, mintha a liberálizmus Mazzinótól és Cavourtól kezdve Berthelotig és Jaszi Oszkárig csak az egyház evilági hatalmának letörése érdekében „ragadtatta magát tulzasokra”. (Ime, ő is beismeri a tulzasokat!) A liberálizmussal igen az egyház szellemi hatalma, ereje és jegyei me jött elsősorban és mindenek felett. A világi hatalom ellen való töres csak jelszó volt és lepel, amelynek örvé alatt voltak a legjobban megturhatni az egynaz tekintélyt.

Vakmerőségében még a pápai tekintélyt is felsorakoztatja a „Megjegyzések” cikkirője a maga oldalán. Mintha sem a „Iterum Novarum”, sem a „Quadragesimo Anno” kezdetű pápai enciklikák nem szólanának a liberálizmussal szembe. Nem tudom, olvasta-e a cikkirő csak egyiket is a kettő közül, de azt kell hinnem, hogy nem. Mert ha olvasta volna, kifejezetten is megtalálta volna mind a kettőben, de különösen a Quadragesimo Annóban azt, amit husvéti cikkemben perhorizkál: hogy minden mai nyomorúságunknak a liberálizmus emlegeti me növekedett kapitalista gazdasági és társadalmi rend az oka. Hiszen a Quadragesimo Annóra iglőkeppen azért volt szükség, mert „felelmi kelleit arra az egyre hangosabba való gyanúsításra, hogy az egynaz nem mer a liberális kapitalizmus hatalmával szemben karhozatoan felépni”. A körlevele harmadik részében a pápa élesen elítéli egyrészt a nagytöke hatalmi tobzódását, másrészt a kommunizmust és szocializmust. Mar pedig a nagytöke, különösen az ipari nagytöke a liberálizmussal-hirtette korlátlan szabadverseny-címéletnek köszönheti létét; a szocializmus és kommunizmus pedig a nagytöke tulkapásának ellenhatásként termelődött ki. A Quadragesimo Anno nyitán kimondja, hogy a mai társadalmi és gazdasági rend, a jövedelem elosztási rend (mind a három a liberálizmussal gyümölcse) rossz. „Ezeket meg kell újítani, jobbal, nyelésebbel kell kieserelni”. Az egyház a Quadragesimo Annóban „elői alapon elíteli a jelen liberálizmust, kapitalista társadalmi rendet, mint az evangélium szellemével meg nem egyezőt és a társadalmi bajok és igazságtalanságok szükségképpen jorrasát”. A Vatikán gondolkozása tehát — éppen a Quadragesimo Anno kijelentései szerint — teljesen fedi husvéti cikkem felfogását.

Ami a liberálizmus hatásának magyar vonatkozásait illeti, ismét durva tévedésben van az ismeretlen cikkirő, ha azt hiszi, hogy „a keresztényesség és a katolicizmus Magyarországon a liberálizmussal szembe harcolt, tekintélyben, erőben, tiszteltelen, hatalomban, vagyonban, befolyásban tündöklő magaslaton ragyogott”.

Akik ezt a kort végigélték, másképpen vélekednek. Apponyi Albert gróf csak nem régen megjegyezte: „Elmenyek és emlékek” c. munkájában például azt olvasom: „...a vallás, különösen pedig a katolikus hit elleni harc valóságosan lényegét kepezte a liberálizmussal. Magamon tapasztaltam ezt: mert ezekben a körökben, dacára annak, hogy a szabadságjogokért sikra szállottam, sohasem tekintettek liberális gondolkodásu embernek, mert misére jartam”. (Apponyi: Elmenyek és emlékek 44. old.)

Ha ismerés akarná ismerni a cikkirő a múlt század utolsó két évtizedében megvívott nagy egyházpolitikai harcok történetét, tudnia kellene, hogy ezt a harcot a liberális szabadgondolkodók indították meg, illetőleg prookálták ki azokkal a törvényjavaslatokkal és későbbi törvényekkel, amelyek még ma is égő sebei a magyar katolicizmusnak. Zichy Nándor gróf egész politikai élete nem volt más, mint a liberális katolikus-ellenes világnézeti áramlat ellen való küzdelem. Azt a bizonyos, annakidején agyongyalázott keresztény Néppártot éppen úgy a liberálizmussal szembe küzdelem keltette életre, mint az ismeretlen cikkirő által éppen ellenkezőleg aposztrofált németországi Centrumot és Seipel preláts keresztény szocializmusát Ausztriában.

Hogy hogy lehet a történelmi tényeket így meghamisítani, hogy hogy lehet a liberálizmussal szembe elrejtő politikai pártokat és szervezeteket a liberálizmussal védőpajzsául odaállítani, azt józan ésszel megérteni nem tudom. Ily nagy mértékben építeni az olvasók hiszékenységére, egyszerűen nem illik.

És hogy gazdaságilag, szociális szempontból mit köszönhet a keresztény magyarság a liberálizmussal, tekintetben az újabbkori komoly, nemzeti irányú, szociál-politikai könyvek és tanulmányok egész sorozatára utalok. Tessék elolvasni — hogy csak egy példára hivatkozzam — a legelső magyar keresztény publicistának Mihalay Istvánnak a múlt évben megjelent sorozatos írásait. Abból majd megtudja a cikkirő is, hogy hogyan züllött le,

A ma legidősebb könyve

Varga László S. J.

Uj társadalmi rend felé

Ára 25 lei és porto.

Kapható az Erdélyi Lapok könyvosztálynál.

Termésed csak úgy lesz bőven,
Gyümölcsösben és szőlőben,

ha
**„Darsin”-nal
permetezel!**

Gyártja:

Moskovits Ipartelepek r.-t. Oradea.

Kapható:

ANDRÉNYI KÁROLY ÉS FIAI R. T.
Oradea.

hogy nyomorodott el a magyar kispolgárság a liberális „gondoskodás” védelme alatt; hogy tornyosodott rá a magyar gazdasági életre egy mérhetetlen erejű és hatalmu kapitalista ipari és banktöke; hogy szította el perét a magyar munkásnak; hogy hálózta be és hogy tette tönkre a magyar gazdaságot és hogy szította a magyar földi részet, a magyar középbirok nagyobbik felét a galíciai bevándorlók, a zsidó bankárok és ipari magnások kezébe. Ki törődött a liberális éra alatt a magyar paraszttal és munkással?! Senki. S ki volt, mi volt az oka annak, hogy a magyarok lába alól kicsusztott a föld és sem egy egészséges földreform, sem egy célszerű telepítés nem akadályozta meg a keresztény magyarság kiforgatását ősi birtokából? A liberálizmus!

Ezért is legyen megnyugodva a „Megjegyzések” írója: sem én nem fogom visszasírni ezt a liberálizmust, sem senki más a keresztény magyarok közül. Nem tagadom tehát, hanem megismertem: örülök, hogy ez a világ hanyatlóban van és örülünk minden olyan ténynek, amely úttest mér ennek a bűnökkel terhelt rendszernek már amugy is omladozó falaira. Mindegy, hogy ki méri rá azokat az ütéseket: Mussolini-e, Noske-e, avagy Hitler.

Ha jobban elolvasta volna az ismeretlen cikkirő írásomat, látnia kellett volna, hogy én nem foglalkoztam sem Mussolini, sem Hitler rendszerével. Én csak azt a tényt állapítottam meg, hogy ők megdöntötték országukban a judeo-liberalo-marxizmust, amelynek elhanyagolása „fájdalommal nyilalék” a „Megjegyzések” írójának szívébe. És ezt a tényt még tagadással sem lehet a világból kidisputálni.

Kár volt tehát kioktatni bennünket arról, hogy milyen veszélyeket rejt magában például a hitlerizmus a katolikus egyház ellen. Hígyje el a cikkirő, mi ezt tudjuk úgy, mint ő. Talán még jobban is. A „Mein Kampf”-ot és a „Ilusadik század Mithosát” mi is ismerjük. De ezek még csak teóriák. A liberálizmus és annak bünei azonban valóság voltak. A teóriák ellen is harcolunk és reméljük, hogy nem lesz belőlük valóság. És ha lesz is, ez ne fájjon neki! Ez megint csak minket, katolikusokat fog érteni. De annak talán mégis csak szabad örövendünk, hogy egy ellenségünkkel — akkor is kevesebb lesz.

A „Megjegyzések” egyéb „elsiklásaira” csak rövid mondatokban reflektálok: 1. A katolikus egyház nem közeledett a liberálizmushoz, hanem harcolt ellene. Az ellenfelek harci érintkezését a legjobb akarattal sem lehet „barátságok” mondani. 2. A katolikus egyháznak, ha — tegyük fel — haszna volt a liberálizmussal szembe küzdelemből, ez nem a liberálizmus „jóságát” bizonyítja, hanem a katolikus egyház erőbeli fölényét, amellyel Diocletian és Néró kegyetlenkedései ellen is tudott győzedelmeskedni. 3. Németországban Kaas preláts és pártja, a Centrum nem liberális beidegzettségükkel fogva küzdött a bolsevizmus ellen a liberális pártok oldalán, hanem politikai szükségéből: a kevésbé veszedelmessé a veszedelmesebb ellen. 4. A hittérítőket nem a liberálizmussal segítette ki a missziós területekre, hanem rendíthetetlen hitük és lángoló buzgalmuk és olyan területeken hintették és hintik el a keresztény kultúra és a civilizáció magvait, ahova a liberális államhatalom sokszor még a lábát se tette be. Éppen a hittérítők voltak azok az utóőrök, akiknek nyomán az államhatalmak a megtérített területekre besompolyogtak. 5. Tudni illenék, hogy Amerika nem „nagy protestáns” állam. És nem is volt. Észak-Amerika lakosságának 35 százaléka katolikus és csak 22 százaléka protestáns. Dél-Amerikában pedig 96 százaléka a katolikus arányszáma. 6. Erdekes — vagy talán jellemző? — hogy az ismeretlen cikkirő szerint a zsidók „az evangélium erkölcsi magasságát a zsidó etika termékének tartják” — éppen úgy, mint a nemzeti szocializmus vallási teoretikusai. Ebben a felfogásban csodálatosan összetalálkoznak. Pedig egyiküknek sincs igazuk, mert az evangélium erkölcsi egészen más, mint akár a régi, akár az új zsidó etika. Csak egyetlenegy idézetet veszek az evangéliumból: „Hallottátok, hogy mondatott a régieknek, szerezd lebarátodat és evülöld elleneségedet. Én pedig mondom nektek szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnék benneteket”. (Máté 5. 43. 44.) Hát ugyebár ez már mégsem azonosság. Még csak nem is rokonság!

Csak annyit még, hogy mielőtt valaki „Megjegyzések”-et ír, előbb foglalkozzék azokkal a dolgokkal, amikre „megjegyzései” vonatkoznak.

Dr Léber János.

HIREK

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal
Oradea, Str. Regele Carol II 5.
Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037

Telefon: 27.

Félelősszerkesztő: **Perédi György**

Cluj szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piața Unirii 13. — Telefon 802.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza

Időjárás. A budapesti Meteorológiai Intézet jelentése szerint várható időjárás a következő 24 órára: Nyugati és délnyugati szél, változó felhőzet, sok helyen eső és zivatar. A hőmérséklet átmeneti csökkenésére lehet számítani.

Zürichi zárlat. Párizs 20.38, London 15.08 fél, Newyork 308 hétnyolcad, Brüsszel 72.30, Miláno 26.54, Madrid 42.22 fél, Amszterdam 209.15, Berlin 122.30, Bécs 73.30 (57), Prága 12.84, Varsó 58.30, Belgrád 700, Bucuresți 305.

Bernády György dr. hetvenéves. Az erdélyi közigazgatás és politikai élet jelentős embere, Bernády György, volt törvényhatósági polgármester és főispán április tizedikén érte meg hetvenedik születésnapját. Bernády a Székelyfölddel és különösen a székely fővárossal kötött össze, s 1900-tól 1912-ig tartó polgármester-sége és 1912-től 1917-ig tartó főispánsága idején ennek a városnak a naggyaépítése valóság-gal az ő egyéni akaraterejének az alkotása. Az 1912-ik évben a Székelyföld iparfejlesztési kormánybiztosa is lett, de ebben a hatáskörében a megbízás rövid időtartama alatt nem tudott teljesen kibontakozni. Azonban így is az ipari fejlődés tényezőinek a számbavétele tekintetében, továbbá bizonyos tervek körvonalozásában jelentős indító munkát végzett. Az állam-változáskor a magyarság politikai aktivitásának lett szuggesztív erejű szószólója. Az 1922-iki választáskor ő lett az akkori Magyar Szövetség első és több hétig egyetlen képviselője a parlamentben. Gerinces magatartásával és céltudatos realpolitikai módszerével a román politika vezérei előtt is súlyos tekintélyként tudott hatni. Ma is a székely főváros és az erdélyi magyarság érdekeiért sokszor hallatja szavát, s még mindig erélyesen tudja ráirányítani a fáradt magyarokat a tennivalókra. Tisztelői és barátai a hetvenéves születésnap alkalmából számosan keresték föl, s bensőségesen ünnepele-ték a sokéremű magyar vezérembert.

1x3=6
vegyen be egyszer három szem
Artin draxét
biztosan
köt

Új kezekbe került az oradeai Áruaktár rész-vénytöbbsége. Mint megbízható forrásból értesü-lünk, az Oradeán általánosan ismert Ince Lipót háztulajdonos, földbirtokos és az Electra Cipő-fűző-, Szalag- és Csapkegyár tulajdonosa a Banca Marmarosch Blank oradeai Áruaktárának részvénytöbbségét 1 millió 700 ezer leiert megszerezte. Az új fő részvényes több milliót szándé-kozik a vállalatba beruházni. A tranzakciót pénzügyi és kereskedő körökben rokonszenvvel fogadják és az Áruaktár forgalmának kívána-tos fellendülését remélik.

Második cenzura alá veszik a lapokat Mer-curea-Clucon. Saját tud. Dr. Horváth József rendőrqwestor rendeletet kapott, hogy a vasuton érkező újságsomagokat vitesse a rendőrségre és vizsgálja felül abból a szempontból, hogy nem tartalmaznak-e államellenes síkkeit. A vasár-napi számot már ilyen eljárás alá vették. Az it-teni cenzurán nem tudják, hogy honnan kap-hatta a rendőrqwestura a rendelkezést, de nem valószínű, hogy az Erdélyi Lapokra is vonatkoz-nék, tekintve, hogy csak előzetes cenzura jóvá-hagyása után kerülhet nyomásra.

Mária anyakirálynő hazaérkezett. Bucuresți. Saját tud. Mária anyakirályné Jugo-szláviából hazaérkezett Bucuresțibe s rövid tar-tózkodás után már el is hagyta a fővárost, hogy Balceic-ba utazzon.

Egy kitalált magyar hercegprimási körlevel. Budapestről jelentik: Az egyik hétfői lap szenzációs feltalálásban közöl egy hírt, amely szerint *Serédi Jusztinián* bíboros hercegprimás leiratot intézett volna a napok-ban a főegyházmegye papságához s e leirat-ban állítólag eltiltana a papokat a horogkeresz-tes eszmék hirdetésétől és követésétől. A hiva-talos katolikus könyvnyomatos, a *Magyar Kurir*, a budapesti általános érseki helytartósághoz fordult felvilágosításért, ahol nem tudtak sem-mit az állítólagos primási leiratról. Kedden a *Magyar Kurir* a legilletékesebb helyen, az esz-tergomi primási irodában érdeklődött az ügy-ben. Itt kijelentették, hogy a hercegprimás fel-fogása ebben a kérdésben teljesen azonos az egész katolikus egyházzal, amely mindenben az egyház fejének: XI. Pius pápának utasítá-saihoz igazodik. A hercegprimás semmiféle leiratot nem intézett főegyházmegyéje papságá-hoz, mert erre nem is volt szükség.

Cantacuzino tábornok megkezdte so-rozatos párbajait. Bucuresți. Saját tud. A felmentett Cantacuzino nyugalmazott gránicsár tábornok, a nagy pörrel kapcsolatban meg-kezdte sorozatos párbaját. Cantacuzino Grigore Ducát, Grigore Filipet és Vlad Mavrocordatot hívta ki és kedden reggel folyt le az első pár-baj. A súlyos feltételű párbajban Cantacuzino sértetlen maradt, ellenben Mavrocordatot a homlokán megsebesítette. A felek a párbaj után sem békültek ki.

SOK TANULSAGOS szép látnivalóban és lelki élményben lesz része, ha résztvesz olasz-orzági és római társasutazásunkon, amelynek részvételi díja mindössze 5400 lei személyenkint. Indulás 1934 április 30-án délelőtt 10.30-kor. Je-lentkezési határidő 1934 április 15. Bővebb fel-világosítással kiadóhivatalunk szolgál.

Lelőtte a bírót a templom előtt. Timisoara. Saját tud. A közeli Sustra községben vasárnap délután a község román fiatalsága a hórát táncolta a templom előtt, amikor a nézők között megjelent Gurban Péter községi bíró. Az egyik táncos, Gruja Péter 36 éves gazda, a bíró háta mögé lopódzott és egy revolverlövés-sel fejbeltette. A bíró azonnal meghalt. A gyilkost nem tudták elfogni, mert állandóan lövöl-dözött. Timisoarara menekült, ahol önként je-lentkezett az ügyészségen. A községben úgy tudják, hogy a gyilkosság egy asszony miatt történt.

* Székrekedésnél, gyomorrontásnál, emész-tési zavaroknál, gyomorégésnél, májduzzanatnál, vértódlásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, álta-lános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomor-ra egy pohár természetes „Ferenc József” keserű-vizet.

A határőrök lelőtték öt asszonyt a bulgár határon. Szófiából jelentik: Egy csoport mohamedán bolgár alattvaló — akiket Bulgáriában pomákoknak neveznek, — hétfőn titokban Törökországba akart menni. Egridere környékén akarták átlépni a bolgár határt, de a katonák észrevették. A pomákok tüzelni kezdtek, amit a katonák visszonzottak. 11 férfi és 5 asszony lövéstől találya holtan terült el a földön. A katonák ugyanis a szürkületben nem látták, hogy a szökevények között asszonyok is vannak.

Halálozás. Dr. Székely Albertné, Garbou (Csákigorbó) 40 éves korában elhunyt. Clujon temették el nagy részvét mellett. Férje, két kis-árva, Ducika és Evike, továbbá kiterjedt rokonsága gyászolja.

Vasárnap hosszas szenvedés után 56 éves korában Oradeán elhunyt özv. Máthé Györgyné, Maniu Gyula unokahuga és sógora, aki öt héttel ezelőtt vesztette el férjét, Máthé György táblabíró. Az elhunyt uriaszonyt kedden dél-előtt temették el nagy részvét mellett. Az el-hunytat testvére dr. Erdélyi Széver oradeai ügy-véd, volt szenátor, valamint a Maniu-, Erdélyi és Mathé-családok és kiterjedt rokonság gyá-szolja.

A reformátusok nagy napja Oradeán. Va-sárnap és hétfőn lelkes, impozáns ünnepségük volt a Királyhágómelléki reformátusoknak. A határvidék háromszáz református fiatalembere jött el erre a belmissziói konferenciára, amelyen az ifjuság vallási problémáit beszéltek meg. Arday Aladár salontai lelkész, Debreczeny Ist-ván az egyházkerületi belmisszió elnöke és dr. Imre Lajos, a cluj református teológia igazgató-professzora tartottak beszédet, illetve előadást. Hétfőn délelőtt a bihari református egyházmegye presbiterei tartottak konferenciát. Négy-százötven presbiter jött el a megye minden ré-széből. Az ünnepélyt a körösparti református templomban Sulyok István püspök beszéde nyi-totta meg. A konferencián Telegdy József egy-házmegyei főgondnok, dr. Ujfalussy Sándor éle-sdi ügyvéd, Fazekas Lajos, az ujjvárosi reformá-tus férfiszövetség elnöke és Vaday Béla esperes beszélt. Délután az ujjvárosi nagy templomban volt egyházi ünnepség. Kulcsár Andor vadi és Kádár Miklós ulaci lelkész beszélt. Kovács Sán-dor tameseui lelkész és Szabó Pál sighetli se-gédlelkész szavalataikkal gazdagították az ünne-pély műsorát.

Vasárnap iktatják be Lazarescu gör. keleti püspököt. Timisoara. Saját tud. Balan görögkeleti metropolita vasárnap, április 15-én iktatja be méltóságába Lazarescu Vasile archimendritát, az új karánsebesi görögkeleti püspököt.

Öngyilkos lett Bucuresztiben egy bístrical tanító. Bucuresți. Saját tud. Tömble János 42 éves többgyermekes bístricai (besztercei) igazgató-tanító végzetesen beleszeretett egy fiatal ot-tani leányba s házias ember lévén, elkeseredésében öngyilkosságot követett el: — felvágta ereit — és meghalt. A leány, amikor megtudta a történetet, levetette magát az első emeletről és súlyosan összetörte magát, de állapota nem élet-veszélyes.

Szétrobbant az üdvlővő mozsár és megsebesítette a körülállókat. Timisoara. Saját tud. A Fratelia községhez tartozó Besse-nyei-telepen vasárnap hajnalban, a feltámadás után régi szokás szerint mozsarat akartak el-szűtni, de a túltöltött mozsár szétrobbant s az öt-hatméterre álló Katolikus Ifjusági Egyesület tagjai közül Krister Béla, Guna Henrik, Kerekes János és Moll György megsérültek. A mozsár szétrepülő részei beszakították Dániel János kereskedő házának tetejét. Megsérült Makra Sándor szabómester, a katolikus hitközség ei-nökének a háza is.

GRÓF APPONYI ALBERT:

Élmények és emlékek

Ára 200 lei és portó

Kapható:
az ERDÉLYI LAPOK könyvosztályánál.

SPORT

A NAC hatalmas veresége

A Soroksár tüneményes játékkal a Crisanát 3:1-re, a NAC-ot 5:1-re intézte el

Sok magyar csapat járt már Oradeán, de egyik sem nyerte meg annyira a közönség tetszését, mint a Soroksár. Igaz, hogy ezt a szeretetet ki is érdemelték. Szépen, fairul játszottak és olyan szemképráztaó akciót mutattak be, amit csak évekkkel ezelőtt Kairó válogatottjától láttunk. (Furcsa megállapítás, de úgy van, hogy jobban tetszett a Ferencvárosnál, Hungáriánál, Rapidnál, stb.) Szívvel-lélekkel játszottak és az eredmény nem is maradt el.

Soroksár—Crisana 3:1 (1:1).

Szépen indult rögtön a mérkőzés. A Crisana Nagy révén megszerzi a vezetést, de Paly egyenlít. Szünet után szorít a Soroksár, de gól csak a 33. és 34. percben születik. Mindkettőt Zimonyi szerezte. A Crisanánál nagy hátrányt jelentett Máté távollmaradása (édesanyja halt meg) és Barátky korai lesérülése.

Soroksár—NAC 5:1 (2:0).

A mérkőzés elején senki sem gondolta volna, hogy a NAC ilyen hatalmasarányú vereséget fog szenvedni. Nagyon leszorították a Soroksárt, de az egész ostrom 15 percig tartott, utána pedig összeesett a csapat s a további időben már csak egynéhány játékos erőlködött és a Soroksár iskolázva is győzött. A gólokat Vadász, Pály (3) és Kelemen, illetve Rónai szereztek.

Kritika. A két mérkőzés után nem nehéz kritikát írni.

Kezdjük a Soroksárral. Pály center és Szeder balösszekötő külön klasszisok. Még fogunk róluk hallani. A centerhalfban Szollár mindkét nap kitűnő volt, míg Pécsy kapus egyike a legjobb magyar kapusoknak. A csapat lapos labdákkal, szemnek tetszetően játszik, hosszú keresztlabdáikká pedig ügyesen huzák szét az ellenfél védelmét.

A Crisana Máté és Barátky nélkül nem volt komoly ellenfél. A csapat anélkül is rossz napot fogott ki. A csatársor nem bírta tartani a labdát és így a védelem hamar kifulladt. Egyedül Szóke tűnt ki.

A NAC csapata erősen visszament formájában. Egyesek szerint ez a letörés nem tisztán a sok turázás és a fáradtság következménye, hanem a vezetőség kebelében dülő harcokkal van összefüggésben. Egyre nő azoknak a száma, akik a csapat utóbbi gyenge szerepléséért a vezetőséget okolják és nem lehetetlen, hogy ez az egész vezetőség lemondását vonja maga után. (Erre a kérdésre a héten még visszatérünk). A mérkőzés első negyedórájában megmutatta a csapat, hogy tud játszani, de csak azért, hogy később annál szembetűnőbb legyen az ellentét. Barta, Juhász, Kovács és Rónai igyekeztek, de hiába.

Végeredményben megállapíthatjuk, hogy csak nyertünk a Soroksár vendégszereplésével. Sokat tanulhattak tőlük. Mindig szívesen látott vendégek lesznek Oradean.

A papirforma győzött Magyarországon

Budapestről jelentik: Két derbyt is bonyolítottak le vasárnap. Eredmények:

Ferencváros—Hungária 4:1 (1:0). Góllövők Sárosi (3) és Móré illetve Dudás. Jól tartotta magát a Hungária, csak a mérkőzés vége fele roppant össze.

Budai „11” — Somogy 2:0 (2:0). Félgózzel is győz a Budai, Röck góljaival.

Ujpest—Bocskai 1:0 (0:0). Hatalmas küzdelem után győzött az Ujpest a Gyulai sérülése után 10 emberrel játszó Bocskai ellen, Kocsis góljával.

Belföldi sporteredmények:

Tg.-Mures. MMTE—Törekvés (Oradea) 2:1. Joggalán 11-essel győzött a hazai csapat. — Törekvés—MSE 7:0. Biztosan győzött az oradeai vendégszereplés.

Oradea: Négyes körmérkőzés: Makabea—Egyetértés 3:1 (1:1). Testvériség—Kinizsi 2:1 (1:1, 1:1, 1:1, 0:0). Ujrajátszás utáni győzelem.

Cluj: Nemzeti—Románia 3:1 (0:1). Góllövők: Odry és Bihámi, illetve Muresan.

Satu-Mare: Törekvés—Barkochba 0:0.

Arad: Szeged FC—Gloria CFR 3:2 (0:1). Izzalmas játék. A gólokat Grosz, Korányi II. és Szojka, illetve Marianut szereztek. A Szeged hétfői mérkőzése hatósági intézkedésre maradt. — AMTE—Olimpia 2:2 (2:1).

Petrosani: Jiul—Hakoah (Arad) 4:1 (1:1). — Lonea SC—Hakoah 2:0 (0:0).

Timisoara: Kinizsi—NAC 2:2 (2:1). Góllövők: Zemler és Glasz, illetve Kovács és Mosko. A NAC gyengén játszott. Ilsa—AAC 3:1.

Resita: Körmérkőzés: ATE—RMTE 3:3 (3:1). — TMTE—UDR 0:0. — ATE—RMTE 3:1 (2:1). — TMTE—UDR 1:1 (1:0).

Lugoj: Diósgyőri VTK—Vulturi és Textil 3:1 (2:0).

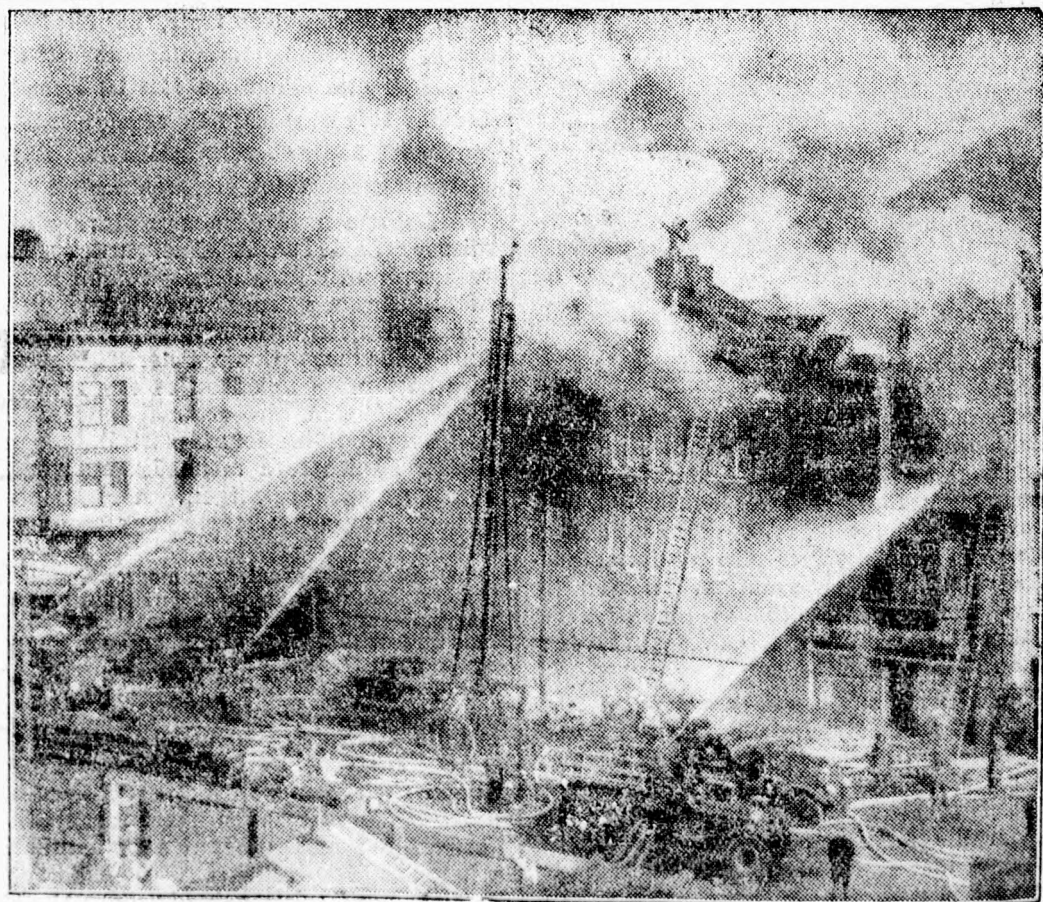
Bucuresti: Ripensia—Kispest 4:3 (3:0). Három-nullás vezetés után egyenlített a Kispest, de egy 11-esből kikapott. Góllövők: Beke, Ciolac (2) és Zombory, illetve Tebehelyi (2) és Szepes. — Ripensia—Venus 7:2 (2:1). — Unirea Tricolor—Kispest 0:0. — Unirea Tricolor—Transilvania 8:3 (3:2). Román Kupa mérkőzés.

Összeállították a két magyar válogatottat. Budapestről jelentik: Nadas és Fábian, a két szövetségi kapitány összeállította vasárnap a bécsi Hohe Werten az osztrákok ellen kiálló magyar válogatottat: Háda. — Törös, Biró, — Lyka, Móré, Szalay, — Rátkay, Vince, Sárosi, Toldi, Kemény, Tartalék Budai és Győri. A csapat meglepetése a Ferencváros fiatal jobbszélsőjének, Rátkaynak a beállítása. Sárosit, aki az elmúlt héten a Rapid és az Austria ellen, vasárnap pedig a Hungária ellen játszott szenzációsan, Nadas a köz-

vélemény nyomására kénytelen volt centerbe állítani, bár még a múlt héten is kijelentette, hogy Sárosi centerhalfjelölt és ő nem nézi „centerszemmel”. A B) csapat, amely Brünn ellen mérkőzik a következő: Szabó, — Bán, Sternberg, — Seres, Szűcs, Palotás, — Tamásy, Avar, Solti, Polgár, Lázár, Tartalék Hori és Dudás.

Hat győzelemmel, vereség nélkül Südy Babi lett Satu-Mare orsz. hölgytörvívő bajnoka. Satu-Mare. Saját tud. A satu-marei Sport Egylet vasárnap délután rendezte meg első országos hölgytörvívőversenyét. A verseny jelentőségét nagyban emelte, hogy — az egy Kálmánné (Oradea) kivételével — felvonult azon Erdély minden számottevő hölgytörvívője. Igazi propagandája volt a vívősportnak ez a hölgyverseny, amely a következő eredménnyel ért véget: 1. Südy Baby (SzSE) 6 győzelem. 2. Bartunek Titi (KAC) 5 győzelem, 1 vereség. 3. Dr György Ernőné (Crisana) 4 győzelem, 2 vereség. 4. Baczony Lily 3 győzelem, 3 vereség. 5. Fejes Mártonné 2 győzelem, 4 vereség. 6. Eötvös Pálné 1 győzelem, 5 vereség. 7. Losonczy Mihályné. Südy Baby nagy fölényrel, alapos tudással és jó idegekkel nagy tapsvihartól kísérve, kényszerítette megadásra a külföldi viszonylatban is elismert főbbszörös országos bajnoknőket: Bartunek Titit és dr Györgynét. Az eredmény kihirdetése után az öt első helyezettet a SzSP értékes ajándékokkal jutalmazta.

Csak egy napig élt a magyar csapatok erdélyi utazását korlátozó rendelet. Pénteken a román belügyminisztérium egyes cluji sportemberek intervenciójára megtiltotta a magyar futbalcsapatok erdélyi vendégszereplését. Indok a Szeged FC (állítólagos) botrányos cluji vendégszereplése volt. A rendelet az egész országban nagy meglepetést váltott ki. Ugyanis a rendelkezés alól kivételt képezett a Kispest, amely román husvét három napján Bucurestiben játszott. A Magyar Országos Testnevelési Tanácsnak az volt az álláspontja, hogy ha a magyar csapatok nem mehetnek el Erdélybe, akkor a bucuresti szereplésüket sem engedélyezi. Ilyenformán a tilalmat első sorban a fővárosi sportkörök ellenzték és a belügyminiszter rendelete csak egy napig élt, mert szombaton Titulescu külügyminiszter közbelépésére hatályon kívül helyezték a tiltó rendeletet. Ezzel a visszavonással az ügy elintézését nyert és elkerültek egy újabb román-magyar sportháborút.

Nagy tűzvész San-Franciskóban.

San-Franciskóban kigyulladt egyik gyár tőzomszedságában a methodista templom s a tűzoltók minden erőfeszítése dacára porráégett. Képünk pillanatfelvétel a mentési munkálatokról

* **Erős, vérbő, kövér emberek** igyanak napoként, reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvizet, mert ez rendszeres gyomor- és bélműködést biztosít, számottevően előmozdítja az emésztést és kitűnően szabályozza a vérkeringést.

RÁDIÓ

Csütörtök, április 12.

Bucuresti. 12 Zene lemezek. 13.20 Könyvnyű lemezek. 17 Délutáni zene. 19.30 Opera közvetítése.

Budapest. 6.45 Torna, utána gr. 9.45 Hírek. 10 1. Magyar tájak. 2. Háztartási tanácsok. (Asztal és terítés.) Hanglemezek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05 Hanglemezek. 12.30 Hírek. 13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30 Balalajka-zene. 14.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16 Madarassy Erzsébet mesél. 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 Dr Eber Ernő: „A fogyasztásra kerülő tej helyes megítélése.” 17.30 Kolosváryné Voith Ilona énekel, zongorakísérettel. 18 Angol nyelvoktatás. 19.30 „A Budapesti Nemzetközi Vásárról”. Fabinyi Tihamér dr kereskedelemügyi miniszter előadása. 19.50 Stefániai Imre zongorázik. Bevezetőt mond Papp Viktor. 21 Irodalmi rejtélyverseny. 21.10 Közvetítés az Andrássy-uti Színházról. „Vadvirág”. 22 Hírek, időjárásjelentés.

Péntek, április 13.

Bucuresti. 12 Zene lemezek. 13.20 Könyvnyű lemezek. 17 Rádiózenekar. 18.20 Rádiózenekar. Utána lemezek. 20 A filharmonikusok hangversenye.

Budapest. 6.45 Torna, utána gr. 9.45 Hírek. 10 1. Időszerű apróságok. 2. Ifjúsági közlemények. (Felolvasás.) Közben: Hanglemezek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12 Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. Vezényel Melles Béla. 12.30 Hírek. 13.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30 Magyar trió. Tagjai Vinczéné Krausz Ilonka (zongora), Végh Sándor (hegedű) és Vincze László (gordonka). 14.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 15.30 A rádió diákfelőrája. 16 „A turaevezés”. Vozák Jenő dr előadása. 16.45 Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17 „Megmagyarázom a tőzsdejelentést”. Hézsér Zoltán előadása. 17.30 Goudimel Énekkar egyházzenei hangversenyének műsora. 18.25 Sportközlemények. 18.40 „Hanglemmez-varieté”. Bánóczy Dezső dr hanglemmezrevüje. 19.25 A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. 19.30 A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Don Carlos”. Opera. Az első felvonás után: Külügyi negyedóra. A második felvonás után: Hírek, ügétőversenyeredmények, időjárásjelentés. 23.20 Veres Lajos és cigányzenekara.

Most első ízben sorsolja ki

AZ ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK

a következő

nagy nyereményeket:

8 millió

3 millió

2 millió

19

darab

1.000.000

NYEREMÉNY

A legszerencsésebb esetben

13 millió lelt nyerhet

Huzás egy hónap múlva

D (iormat)

Ma ha milliomos akar lenni,
Sorsjegyet csak **Iliescutól** kell venni.
Banca Iliescu R.-T. Cluj
Fióközlet: **Kollman Kálmán Oradea,**
Str. Avram Iancu 14.
Képviselő: **Sonnenfeld** könyvkereskedés.

Új szerencsés főelárusítás Clujon!!!

Török és Társa Cluj

Postafiók 23.

Rendelje meg postán sorsjegyét, mert
Török szerencsése örök!!!

Osztálysorsjegyek kaphatók a következő oradeai főelárusítóknál:

Goldschmidt Bank r.-t.

Bulv. Reg. Ferdinand 10.

UNION BANK R.-t.

Bulv. Reg. Ferdinand 1.

DACIA BANK R.-T.

Bul. Reg. Ferdinand 9.

Szombat, április 14.

Bucuresti. 12 Zene lemezek. 13.20 Le-mezek. 17 Zenekar. 19.20 Lemezek. 20 Rádiózenekar. 21 Rádiózenekar. 22 Zene vendég-lőből.

Budapest. 6.45 Torna, utána gr. 9.45 Hírek. 10 Felolv. Közben gr. 11.10 Nemzetközi vízjel-zőszolgálat. 12 Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05 Seregély Irma hárfázik. Hidy-Gyulai Má-ria hegedül, zongorakísérettel. 12.30 Hírek.

13.15 Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-je-lentés. 13.30 Varga Imre magyar nótákat éne-ke-l, Járóka Sándor cigányzenekarának kísé-re-tével. 14.40 Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 16 Meseóra. 14.45 Pontos idő-je-lzés, időjárásjelentés, hírek. 17 Történetek. Irta és felolvassa Rozványi József. 17.30 A m. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozezred zene-kara. 18.50 Rádióamatőrposta 19.20 Zenemu-no-risták. 20 Tarka est. 21.45 Hírek, löverseny-eredmények. 22.10 Cigányzene. 23 Jazz.

EL NE FELEJTSE idejében bejelenteni részvételét az Erdélyi Lapok feledhetetlennek ígérkező olaszországi társasutazására. Tíz teljes nap összes költsége csak 5.400 lei. Ezért láthatja a csodaszép Velencét, az elbájoló Fi-renzét, az örök Rómát, az egész azurkék Itá-liát. Valutáris nehézségek miatt csak korlá-tolt számban fogadhatunk el jelentkezőket. Azért siessen, míg késő nem lesz. A jelent-kezés helye: Erdélyi Lapok utazási osztálya Oradea (Katolikus Kör).

KÖZGAZDASÁG

A mezőgazdasági és városi adósságok felszámolásáról szóló törvény

(II.)

7. sz. Ezen törvény alkalmazása szempontjából jogerősnek tekintetnek azon aszanálási nyilatkozatok, amelyeket az adósok az 1932. április 19-i, 1932. okt. 26-i és 1933. ápr. 14-i törvények hatálya alatt tettek, ezek többé nem pótolhatók és nem módosíthatók, kivéve az ezen törvény alapján szükségessé vált számításokat. Az adós érvényesítheti a hitelezővel szemben az utólag történt fizetéseket vagy a tartozás utólagos megszűnését.

8. sz. Azon mezőgazda adósok, akiknek 10 hektárnál több földjük van, valamint azok, akiknek 10 hektárnál kevesebbük van, de amellelt épületadó alá eső városi, vagy külvárosi ingatlanuk is van s akik nem tettek aszanálási nyilatkozatot, ezt a törvény kihirdetésétől számított 1 hónap alatt jogosultak megtenni. A 10 hektárnál többel bíró tulajdonosok nyilatkozatait az adós lakhelye szerinti törvényszékhez, a 10 hektárnál kevesebbkel bíróké az adós lakhelye szerinti járásbíróshoz adandók be. Ezekben pontosan feltüntetendő az adós minden tartozása, minden vagyona és minden jövedelme, amije van, valamint az adós jelenlegi lakhelye és a nyilatkozatban feltüntetett hitelezők lakhelye.

9. sz. A 8. szakasz szerinti nyilatkozatokat az adós az azokban kitüntetett összes hitelezőknek a törvény kihirdetésétől számított egy hónap alatt ajánlott levélben köteles elküldeni.

10. sz. A 8. szakasz szerinti azon adósok, akik az azon szakaszban előírt idő leteltéig nem tettek aszanálási nyilatkozatot, valamint mindazok, akik a 7. és 8. szakasz szerinti nyilatkozataikban rosszhiszeműleg elhallgatták vagyonuk egy részét, vagy költött tartozásokat tüntettek föl, elvesztik jelen törvény kedvezményeit.

A bármelyik érdekelt fél kérésére kimondott kedvezmény-elvesztés az összes hitelezőkkel szemben hatályos.

11. sz. Az adósok kérésére a hitelezők kötelesek közölni velük a törvény szerint fennmaradt tartozásuk végösszegét, valamint azon fizetési részleteket, amelyeket az adós a törvény 4. szakasza szerint fizetni köteles.

Ezen közlés nem jelenti azt, hogy a hitelező elismerné az adós jogát a törvény kedvezményeire.

A mezőgazda-adósok által fizetendő összegek behajtása és az azok nemfizetéséből származó jogvesztések.

12. sz. Jelen törvény semmiben sem módosítja a felek közt fennálló s a fizetési helyre vonatkozó megállapodásokat. Az adós minden esetben szabadul kötelezettsége alól, ha a tartozási összegeket leteszi az adóhivatalnál, vagy a pénzügyigazgatóságnál, a letéti nyugtát pedig a teljesítési időben leteszi a hitelező lakhelye szerinti járásbírósnál és erről a hitelezőt ajánlott levelezőlapon értesíti.

13. sz. Az ezen törvény szerint fizetendő összegeket mindegyik hitelező külön hajtja be. Azon hitelezők, akiknek nincs végrehajtási jogcímük, de akiknek követelése részben vagy egészben elismertetett az aszanálási nyilatkozatokban, az elismerés keretén belül végrehajtást kérhetnek azon hatóság végrehajtási záradékkal ellátott bizonyítványa alapján, amelynél az aszanálási nyilatkozat beadatott.

A végrehajtás minden esetben a törvény által megállapított leszállítások keretén belül eszközölhető.

A szövetkezetek a jelen törvény alá eső adósok tartozásaira vonatkozó végrehajtási jogcím elnyerése céljából táblázatot készítenek, amelyben felsorolandók a tartozások, a főadósok, forgatók és kezesek nevei és lakhelye és amely táblázat tanúsítvány mellett kifüggesz-

tendő az adósok, a forgatók és kezesek lakhelyének primáriáján, ha falun laknak, vagy pedig a megfelelő kerületi rendőrségnél, ha városban laknak.

Ezen táblázatok önmaguktól jogerősökké és végrehajthatókká válnak, a szövetkezeti törvény 133. szak. 2-5. bek. foglalt megtámadási módok épségbentartása mellett. Ellentmondás tehető minden esetben bélyegmentesen és biztosíték letétele nélkül.

A szövetkezetek az ezen törvény alá eső követeléseiket a törvény kedvezményeitől elcsúszott hitelezők ellen a szövetkezeti törvény szerint hajthatják végre.

14. sz. Egyetlen részlet nemfizetése esetében azon hitelező, aki nem kapott fizetést, végrehajtást vezethet az adós vagyonának természetbeli vagy pénzügyi hozadékára, vagy bárminő jövedelmére.

Két egymásután következő részlet nemfizetése esetében, bár csak egy adóssal szemben is, az adós elveszti a fizetési halasztás kedvezményét azon hitelezővel szemben, akinek nemfizetett és a jelen törvény szerint leszállított követelés az adós vagyonából is behajtható.

A bíróságok azonban kegyelmi határidőt állapíthatnak meg, ha erőhatalom folytán a termésnek legalább fele elpusztult.

Az adósok elhárítják a jogvesztés kedvezményeit a végrehajtás minden szakasza alatt, az árverés napjáig, ha az addig esedékes összes részleteket, a perköltség beszámításával, kifizetik.

Az adós természetének lefoglalása esetében az adós kérheti a végrehajtást elrendelő hatóságtól, hogy a régi királyságbeli polgári perrendtartás 66. bis szakasza szerint rendelje el a lefoglalt termés eladását és a vételárnak a hitelezők közötti elosztását. (Sürgős elnöki eljárás).

A kifogásolt követelések hitelezői, ha a jelen törvény kihirdetése után hozott jogerős határozattal nyertek megállapítást, nem hajtja végre az adóst és nem hivatkozhatnak a fizetési határidő elmulasztásából eredő jogvesztésre, ha az adós a multa eső összes esedékes részleteket, az ezek esedékességétől számított késedelmi kamatokkal együtt a végleges határozat kihirdetésétől 3 hónap alatt kifizetik.

15. sz. Amidőn az adós valamelyik hitelezőjével szemben a halasztási kedvezményt el-

vesztette s ennek következtében valamelyik ingatlana elárvereztetett s az árverés a Casatié-hez benyújtott felfolyamodás folytán jogerőssé vált: az adós úgy tekintetik, mint aki határidőkedvezményt vésztett az összes hitelezőkkel szemben.

Azon területeken, ahol telekkönyvek vannak, az árverés általi válik véglegessé, ha a tulajdonjog a vevő javára bekebelezetetik.

16. sz. Azon esetben, ha a jelen törvény alá eső adós valamelyik vagyontárgyának elárverésénél a törvény szerint leszállításnak alávetett hitelezők összeütkezésbe jutnak a törvény alá nem eső, vagy a III. fejezet alá eső hitelezőkkel és amikor az árverési vételár nem elegendő a leszállított és le nem szállított követelések teljes fedezésére, akkor a leszállított szünetelő hitelezők jogosultak követelésüket sorrend szerint egész összegben a törvényes leszállítások tekintetbevétele nélkül érvényesíteni.

Ha ezen árfelosztás folytán az egyik leszállított szünetelő hitelezőnek magasabb összeg jut, mint a törvényes leszállítás szerint illetné, a többlet a leszállításnak alá nem vett hitelezők között osztandó fel, mindegyiknek saját joga szerint.

Ezen szakasz intézkedései a 24. és 27. szakaszok szerinti felosztási táblázatokra, valamint az adósok vagyonának végrehajtásából eredő minden összeg felosztására is vonatkozik.

(Folytatjuk).

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény)

Alkalmazás

Ügyes tanuló lányt felvez Simay Böske varrónő, Oradea, Str. Alexandrii No. 44.

Intelligens kereskedő, megbízható, 1200 leiért bármilyen állást keres. — Oradea, Praporgescu 12.

Finom confekciós munkára varrólányok felvételnek. Szabó, Piața Capelei No. 5.

Magános nő elmenne házvezetőnőnek vidékre is. Oradea, Strada Vlahuța (Szt. János)-u. 54

Adás-vétel

Házhelyek Str. Minelor (Bányasoron) villamos megállóhoz közel és Str. Dr. Ioan Ciordas (Vízvezeték-u.) 17. sz. ház eladó.

Eladó szép ebédlőbutor, fél háló, ebédlőcsillár, mosdó stb. Mártonffy, Strada Vlahuța No. 20.

Ebédlőszekrény asztal olcsón eladó Oradea, Str. Wilson 17.

Eladó egy ebédlő-kredenc, ugyanott butorozott szoba kiadó. Balla, Oradea, Nicolae Zsiga 3.

Fűszerüzlet-berendezés és rollós-ajtó eladó. — Oradea, Str. Scoalei 10.

Betétkönyveket veszek es eladok. Faragó, Oradea, Cuzavoda 43.

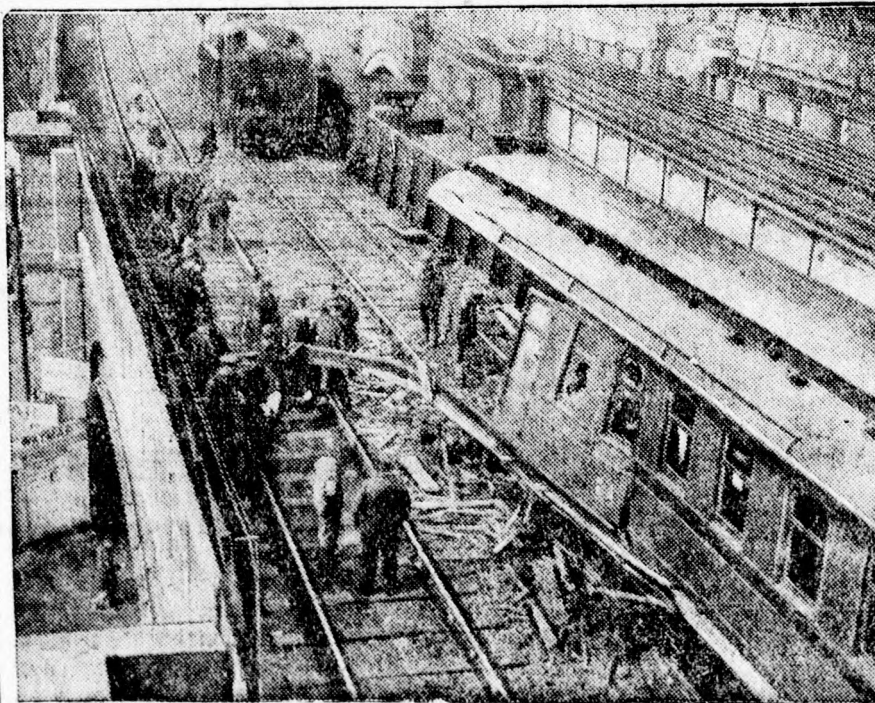
Sütőt ebédlő eladó. — Oradea, Moldova-utca 20, házmesternél.

Különítele.

Ottont talál úri magánháztan egy-két úrnő, utcai szobában ellátással. Cim a kiadóban.

Endlízst, sülak, zsebkendők hímzését olcsón kitogastalanul Oradea, Str. A. Lázár (Nagy Sándor-utca) 11, ajtó 5 kezitenek.

Nyomatványokat (utányos aron, csinos kivitelben készít a Szent László nyomda Rt. Oradea, Katolikus Kör.

Vasuti katasztrófa Angliában.

Képünk a nottinghami katasztrófa színhelyét ábrázolja, ahol ötven utas súlyosan megsebesült.